

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a stk. 1 miljøgodkendelse
af
malkekvægsproduktion
på
Røddingvej 20
8830 Tjele

Dato for godkendelse: 5. april 2024

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 Afgørelse.....	5
1.3 Ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed.....	7
2 Oversigt over godkendelsens vilkår	10
3 Generelle forhold	14
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	14
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	14
3.3 Gyldighed.....	14
3.4 Retsbeskyttelse.....	15
3.5 Generelle vilkår.....	15
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	16
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægget	16
4.2 Placering i landskabet - anlægget	17
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	21
5.1 Husdyrhold og produktionsareal.....	21
5.2 Ventilation	31
5.3 Foder og fodring	31
5.4 Energi- og vandforbrug.....	32
5.5 Spildevand herunder regnvand	33
5.6 Affaldsproduktion.....	35
5.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	37
5.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	38
6 Gødningsproduktion og -håndtering	40
6.1 Gødningstyper og mængder.....	40

7	Forurening og gener fra husdyrbruget	42
7.1	Ammoniak og natur	42
7.2	Lugt.....	47
7.3	Fluer og skadedyr.....	50
7.4	Transport.....	51
7.5	Støj fra anlæg og maskiner	55
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	57
7.7	Rengøring.....	57
7.8	Lys	58
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	59
9	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION.....	63
9.1	Dokumentation.....	63
10	Miljøkonsekvensrapport	64
11	Alternativer.....	64
12	Ophør	65
13	Samlet konklusion	65
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	66
14.1	Godkendelsens gyldighed	66
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	66
14.3	Underretning om godkendelsen	67
15	Bilag.....	0
	Bilag 1, tegninger af de nye stalde.....	0

DATABLAD

Titel: § 16a stk. 1 Miljøgodkendelse af malkekvægsproduktion på Røddingvej 20, 8830 Tjele

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	34384932
Husdyrbrugets navn	Brian Nyrup Christensen
Beliggenhedsadresse	Røddingvej 20
Postnummer	8830
By	Tjele

Ansøger

Ansøgernavn	Brian Nyrup Christensen
Ansøgeradresse	Røddingvej 20
Ansøgerpostnummer	8830
Ansøgerby	Tjele
Ansøgertelefon	22479322
Ansøger-email	nyrup_brian@yahoo.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	39601966
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Konsulentnavn	Hanne Bang
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	51182855
Konsulent-email	hab@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910217341
CHR numre	39858

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 12d - Batum By, Rødding
Matrikel: 12k - Batum By, Rødding
Matrikel: 12l - Batum By, Rødding
Matrikel: 4a - Batum By, Rødding
Matrikel: 2f - Kokholm, Rødding

Dato for godkendelse: 5. april 2024

Godkendelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Brian Nyrup Christensen har den 8. juni 2023 søgt om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 1 til udvidelse af malkekvægsproduktionen på Røddingvej 20, 8830 Tjele.

Den nuværende husdyrproduktion på ejendommen er fastlagt i følgende tilladelser:

- ❖ § 12 miljøgodkendelse den 5. februar 2013 til udvidelse af dyreholdet og inddragelse af eksisterende bygninger til stalde.

Denne produktion danner udgangspunkt for 8 års driften i nærværende ansøgning.

- ❖ Tillæg til miljøgodkendelsen den 9. marts 2016 til udvidelse af dyreholdet, med udvidelse og ændring af staldanlægget samt etablering af ny gyllebeholder.

Denne produktion danner udgangspunkt for nudriften i nærværende ansøgning.

Ansøgningen omfatter følgende nyt staldanlæg, ændring af eksisterende stalde, nye husdyrgødningslagre og andet byggeri:

- ❖ En ny velfærdsstald i eksisterende lade
- ❖ To nye kostalde der etableres som en tvillingstald
- ❖ Et nyt malkecenter med separationsafdeling
- ❖ En ny drivvej mellem nyt og eksisterende staldanlæg
- ❖ To nye mælkesiloer ved det nye staldanlæg
- ❖ Udvidelse af eksisterende ”Kostald midt”
- ❖ Udvidelse af produktionsareal i eksisterende kalvehytter
- ❖ Et nyt areal til kalvehytter
- ❖ To nye gylleholdere
- ❖ En ny fortank
- ❖ To nye møddingspladser
- ❖ En ny plansilo inkl. opsamlingsbeholder til restvand
- ❖ En nye foderlade/maskinhus
- ❖ Etablering af nye interne veje
- ❖ Nedrivning af eksisterende foderlade/maskinhus og plansilo
- ❖ Etablering af jordvold ved de nye gylleholdere
- ❖ Etablering af støjvold ved indkørslen Batum Hedevej

Udvidelsen af husdyrproduktionen er erhvervsmæssig nødvendig for den fremtidige drift af ejendommen, da udvidelsen medfører et mere effektivt produktionsanlæg med forbedret dyrevelfærd, forbedret forhold for medarbejderne og forbedret effektivitet.

Forbedret effektivitet medfører et lavere ressourceforbrug for husdyrproduktionen, hvorved der fremover vil være en større produktion af fødevarer med et lavere forbrug af brændstof, energi, mandskabstimer m.v. pr produceret enhed.

Dyreholdet udvides fra ca. 230 køer med opdræt til ca. 600 køer med delvist opdræt, hvorfor der samtidigt er behov for etablering af nyt opbevaringsanlæg til grovfoder i plansiloer og foderlade samt udvidelse af opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ansøger ejer herudover ingen andre ejendomme med husdyrbrug.

Da ammoniakfordampningen efter udvidelsen overstiger 3.500 kg NH₃-N/år, er ansøgningen indsendt som en § 16a stk. 1 ansøgning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt d. 8. juni 2023 til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 235719.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse og fleksibilitet af malkekvægbesætningen på Røddingvej 20, 8830 Tjele i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01/05/2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 300 af 20/03/2024 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 1 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre:

- ❖ at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- ❖ at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre overholdes
- ❖ at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- ❖ at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Røddingvej 20, 8830 Tjele har hidtil haft et tillæg til § 12 miljøgodkendelse fra 2016 til en produktion bestående af 230 malkekøer af stor race med opdræt.

Som følge af de nuværende regler gives der ikke længere godkendelse til et antal dyr på et husdyrbrug, men i stedet til et antal kvadratmeter produktionsarealer. Produktionsarealerne er groft sagt de arealer i staldbygningerne, hvor dyrene kan færdes.

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekøer og opdræt med et produktionsareal på i alt ca. 2.056 m².

Derudover søges godkendelse til 3.581 m² nye produktionsarealer fordelt således: Ny velfærdsstald med dybstrøelse i den nuværende lade med et produktionsareal på 265 m², to nye kostalde i alt på 2.560 m² produktionsareal indrettet med fast drænet gulv med skrabning. Nyt malkecenter med et produktionsareal i stalden på 290 m² sengestald med fast drænet gulv og skrabning og 159 m² dybstrøelse. Herudover bliver der en tilbygning med medarbejderfaciliteter og teknikafdeling. Den eksisterende kostald "Kostald midt" udvides mod øst med et produktionsareal på 112 m² med sengestald med fast drænet gulv og skraber. I den eksisterende del af stalden er der et produktionsareal på 228 m² med sengestald med fast drænet gulv og skraber.

Der etableres et nyt areal til kalvehytter på 880 m². På arealet opsættes der kalvehytter med et produktionsareal på 195 m² med dybstrøelse. Det nuværende areal til kalvehytter med dybstrøelse på 274 m² bliver forøget med 24 m².

Det samlede produktionsareal vil fremover være 5.637 m².

Derudover søges der om at etablere 2 nye gyllebeholdere på hhv. 4.000 m³ og 500 m³, hvoraf den store gyllebeholder overdækkes med telt, ny fortank / omrørerkanal der er under 100 m³, ny møddingsplads ved den eksisterende kalveplads på ca. 81 m², ny møddingsplads syd ved de nye gyllebeholdere på 200 m², nyt plansiloanlæg på ca. 6.000 m², to nye foderlader/maskinhuse hver på ca. 1.250 m² samt to nye mælkesiloer 8 - 10 meter høje. Herudover overdækkes den eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³ med telt.

Den eksisterende plansilo og det eksisterende maskinhuse/foderlade nedrives i forbindelse med etableringen af det nye staldanlæg. Der etableres nye interne veje og vendepladser på ejendommen. Der etableres en ny drivevej mellem staldene og malkecenteret på 4*45 m. Der etableres en jordvold på den vestlige side af de nye gyllebeholdere for at sløre indsynet til de nye gyllebeholdere og der etableres en støjvold ved indkørslen fra Batum Hedevej, se figur 5. Situationsplan.

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning. Der ansøges om en større udvidelse af husdyrbruget, men ejendommen vil fremtræde som en samlet enhed i landskabet, da staldbygninger m.v. opføres i tilknytning til hinanden, hvorved ejendommens bygninger- og færdselsarealer fremstår som en samlet enhed. Samtidigt vil de eksisterende og det nye læhegn medvirke til, at det eksisterende og det nye produktionsanlæg på ejendommen bliver sløret af beplantning.

Der er ca. 95 m, målt fra nærmeste staldhjørne (malkecenter) til nærmeste nabo beboelse uden landbrugspligt, Batum Hedevej 20, øst for ejendommen. Nærmeste samlet bebyggelse er HF Hedehaverne ca. 1,7 km syd for ejendommen og Røddingvej 33b ca. 1,9 km nordøst for ejendommen. Nærmeste byzone er Viborg ca. 1,9 km syd for ejendommen og Rødding, ca. 2 km nordøst for ejendommen.

Ejendommen er beliggende i et område, der i kommuneplanen er udpeget som "Særlige værdifulde landbrugsområder" og "Store husdyrbrug", hvilket betyder, at udvidelsen af ejendommen sker i et område, der er udlagt til landbrugsanvendelse.

Udvidelsen på ejendommen påvirker ikke væsentligt de kulturhistoriske, geologiske eller naturmæssige interesser knyttet til området.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transporter i ansøgt drift forventes at stige med ca. 1.072 transporter/år i forhold til nudrift og vil samlet blive ca. 1.924 transporter/år.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres der gylle og dybstrøelse. Gylle lagres i gyllebeholdere på ejendommen samt lejet beholder på anden ejendom og/eller afsættes til biogasanlæg eller gylleaftaler. Dybstrøelse muges og afsættes til biogasanlæg eller opbevares i kortere periode på møddingspladsen.

Støv, støj og fluer

Det forventes ikke, at der som følge af udvidelsen af ejendommens bygningsmasse, opbevaringskapacitet m.v. vil opstå øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer. I forbindelse med denne ansøgning er der udarbejdet en støjberegning der viser, at alle støjkrafter er overholdt.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur.

Umiddelbart øst for staldanlægget er der lavet en foreløbig registrering af et kategori 3 overdrev. Ifølge lovgivningen skal kommunen vurdere, hvilket krav der kan stilles til den maksimale merdeposition fra husdyrbruget. Kravet kan ikke være lavere end 1,0 kg N pr ha i merudledning pr år. Viborg Kommune har vurderet at naturarealet har en tålegrænse på 25 kg N/ha/år. Projektet er derfor blevet tilpasset, så ammoniakdepositionen fra produktionen sammen med baggrundsbelastningen ikke overstiger en totaldeposition på 25 kg N/ha/år. De nærmeste kategori 1 og 2 naturtyper befinder sig mere end 1,7 km fra staldanlægget. Alle grænseværdier vedrørende ammoniakdeposition er derfor overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende regler for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, ikke betragtes som væsentlige.

Bedst Tilgængelig Teknik (BAT)

For husdyrbrug omfattet af miljøtilladelse/-godkendelse er der altid krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik.

I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Det vejledende niveau for maksimal ammoniakfordampning fra ejendommen er overholdt.

Alle andre områder af BAT er ligeledes opfyldt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg. For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 3. juli 2023 med en frist til den 2. august 2023 til at indsende bemærkninger.

Naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen den 3. juli 2023 med en frist til d. 3. august 2023 til at indsende bemærkninger. De indsendte bemærkninger medførte en ændring af projektet, da der blev registreret et mindre overdrev øst for Røddingvej 20.

I forbindelse med projektændringen blev der gennemført en ny offentlighedsfase på 30 dage, og foretaget en ny nabohearing.

Ved nabohøringerne indkom der bemærkninger fra (*tallet i parentes henviser til 1. og 2. nabohøring*):

1. (1.) Batum Hedevej 13
2. (1 & 2.) Batum Hedevej 20
3. (1. & 2.) Røddingvej 14 og Røddingvej 19
4. (1. & 2.) Røddingvej 16
5. (1.) Røddingvej 17

Nedenfor ses et kort sammendrag af de indsendte bemærkninger fra hver enkelt ejendom. Tallene i parentes henviser til de afsnit i miljøgodkendelsen, hvor de nævnte forhold behandles.

Ad. 1. Bemærkningerne omhandler placering af møddings- og foderstakke hhv. (5.1.), lugt (7.2.) fluer (7.3.) og transport af gylle (7.4.).

Ad. 2 Bemærkningerne omhandler støj (7.5.), støjskærm (5.1.), støv (7.6.), lugt (7.2.), fluegener (7.3.), arbejde udenfor normal arbejdstid, kørsel tæt på ejendommen Batum Hedevej 20 (7.4.), en etableret befæstet vej (7.4.), et muligt § 3 areal (7.1.), afstand fra nye stalde til Batum Hedevej 20 (7.1.), forslag til ændret placering af nyt staldanlæg (4.2.), overdækning af alle gyllebeholdere og mødding samt nedlæggelse af mødding ved silohus/foderlade (5.1.), anvendelse af silohus til dyr (5.1.)

Ad. 3. Bemærkningerne omhandler lugt (7.2.), støj (7.5.), lys (7.8.), materialevalg til de nye bygninger (4.2., 5.1.) en ændret placering af gyllebeholderne (5.1.) tiltag der kan tænkes ind som sikrer, at der ikke sker påvirkning af naboforhold (8).

Ad. 4. Bemærkningerne omhandler støj (7.5.), lugt (7.2.), fluer (7.3.), transport (7.4.), biodiversitet (se nedenfor) og etablering af 4-rækket læhegn (4.2.), værdiforringelse af bolig (se nedenfor), vandboringer og mulig nedsivning (4.1.).

Ad. 5. Bemærkningerne omhandler transport (7.4.)

Udkast til miljøgodkendelse blev den 22. februar 2024 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger til den 27. marts 2024.

Der indkom bemærkninger fra naboerne på Batum Hedevej 20.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er i bemærkningerne udtrykt bekymring for biodiversiteten i området ved den påtænkte udvidelse af aktiviteterne på Røddingvej 20. Det specifikke ord "biodiversitet" fremgår ikke på nuværende tidspunkt af lovgivningen om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

I lovgivningen er der krav til maksimal deposition af ammoniak til naturområder og til levesteder for beskyttede dyrearter, hvilket er beskrevet i miljøgodkendelsens afsnit 7. Alle krav er overholdt.

I bemærkningerne udtrykkes der ligeledes et ønske om, at der ikke gives dispensationer i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Alle krav som lovgivningen stiller med hensyn til lugt, støv, støj, afstande, ammoniakudledning mv. ved udarbejdelsen af en miljøgodkendelse i henhold til Husdyrbrugloven er overholdt i denne miljøgodkendelse, og der er ikke givet nogen form for dispensation.

Der bliver ligeledes udtrykt bekymring for værdiforringelse af naboejendommene. Husdyrbruget ligger i landbrugets erhvervsområde, og potentiel værdiforringelse af naboejendomme beliggende på landet er ikke en del af kriterierne for, hvorvidt man kan opnå miljøgodkendelse ifølge Husdyrbrugloven.

I forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse sendt til naboer d. 22. februar 2024 blev der, som nævnt, indsendt bemærkninger fra Batum Hedevej 20.

Viborg kommune henviser til de afsnit, der er angivet i forbindelse med de tidligere nabohøringer, hvor forholdene er behandlet. Alle de i Husdyrbrugloven stillede krav er overholdt

Enkelte forhold vil blive kommenteret nedenfor:

En del af bemærkningerne omhandler brugen af et silohus på ejendommen. Dette silohus indgår ikke som en del af staldanlægget og som det er nævnt i miljøgodkendelsen på side 29 må dette silohus ikke anvendes til opstaldning af kvæg.

Det bemærkes, at den vedlagte støjrapport er udarbejdet af en uvildig instans og vil altid blive foretaget på ansøgers regning.

Forhold der omhandler ansøgers måde at dyrke de omkringliggende marker på, og hvornår dette foregår, indgår ikke i en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven.

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Røddingvej 20, 8830 Tjele under CVR nr. 34384932.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af landbruget
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Placering i landskabet – anlægget

- 5) De eksisterende læhegn omkring husdyrbruget, se i figur 1, skal holdes vedlige, og der skal foretages en genplantning, hvis nogle af planterne går ud.
- 6) Hvis gyllebeholderene og møddingspladsen syd for ejendommen ikke længere anvendes, skal de fjernes og jordvolden fjernes/jævnes.

Husdyrhold og produktionsareal

- 7) Produktionsarealet på 5.637 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af figur 1. Situationsplan.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald øst	1236	Naturlig ventilation	6 m	(#538543) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	591
Kviestald	597	Naturlig ventilation	6 m	(#538547) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
				(#538546) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	300
Kostald syd	529	Naturlig ventilation	6 m	(#538552) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	430
Kalvehytter	628	Naturlig ventilation	3 m	(#538555) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	135
				(#538554) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	163
Kælvningsafd nord	252	Naturlig ventilation	6 m	(#538562) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
Kostald midt	410	Naturlig ventilation	6 m	(#602327) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	112
				(#538565) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	228
NY velfærdsstald	382	Naturlig ventilation	6 m	(#538568) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	265
NY kostald 1 og 2	3802	Naturlig ventilation	6 m	(#538569) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2560
NY malkecenter	1618	Naturlig ventilation	6 m	(#538560) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	159
				(#538559) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	290
NY kalvehytter	1326	Naturlig ventilation	3 m	(#594173) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	195
Sum						5637

- 8) Gyllen fra ejendommen kan opbevares i de 6 gyllebeholdere med et overfladeareal på henholdsvis 178 m² (700 m³), 258 m² (1.000 m³), 384 m² (1.500 m³) 905 m² (4.000 m³) 955 m² (ny gyllebeholder 4.000 m³), 35 m² (ny fortank), 178 m² (ny gyllebeholder 500 m³) (opmålt Husdyrgodkendelse.dk).
- 9) Fast husdyrgødning fra ejendommen kan opbevares på den eksisterende møddingsplads med et areal på 148 m² og de nye møddingspladser på 81 m² og 200 m³.
- 10) Der skal etableres en jordvold vest for de nye gyllebeholdere. Volden bliver 1,5-2,5 m høj afhængig af de konkrete terrænforhold, ca. 4-5 m bred i bunden og ca. 50-55 m lang. Placering af volden fremgår af figur 5 og figur 6.
- 11) Den eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³ og den nye gyllebeholder på 4.000 m³ skal overdækkes med telt eller tilsvarende fast overdækning.
- 12) Der skal etableres en støjvold, ved udkørslen til Batum Hedevej. Volden bliver ca. 2-3 m høj 4-5 m bred og 70 m lang. Voldens placering fremgår af figur 7.

El- og vandforbrug

- 13) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
- 14) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

- 15) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, og dyretransportvogn skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald.

- 16) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 17) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 18) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Råvarer og hjælpestoffer

- 19) Påfyldning af diesel skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 20) Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af de nye staldafsnit foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- ❖ Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- ❖ Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan
- ❖ Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- ❖ En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 21) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
- 22) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.
- 23) Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås

Lugt

- 24) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.

Fluer og skadedyr

25) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af fluer og skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

26) Der skal køres hensynsfuldt på den interne markvej langs skellet ind til Batum Hedevej 20.

Støj

27) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, og der er sket væsentlige ændringer i driften på Røddingvej 20 i forhold til "Beregningsrapport - Ekstern støjkortlægning", vil kommunen, for ejers regning indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes. Vejledningens afskæringskriterier er følgende: Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Klokken	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

28) Opbevaring og håndtering af landbrugets foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt landbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT

29) Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

Ophør

30) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a stk.1 gælder for husdyrproduktionen på Røddingvej 20, 8830 Tjele. Ejendommen har CVR nr. 34384932.

Brian Nyrup Christensen ønsker at få godkendt en udvidelse af produktionen og staldanlægget m.v.

Ansøgningen omfatter følgende nye staldanlæg, ændring af eksisterende stalde, nyt husdyrgødningslagre og andet byggeri:

- ❖ En ny velfærdsstald i eksisterende lade
- ❖ To nye kostalde der etableres som en tvillingstald
- ❖ Et nyt malkecenter med separationsafdeling
- ❖ En ny drivvej mellem nyt og eksisterende staldanlæg
- ❖ To nye mælkesiloer ved det nye staldanlæg
- ❖ Udvidelse af eksisterende ”Kostald midt”
- ❖ Udvidelse af produktionsareal i eksisterende kalvehytter
- ❖ Et nyt areal til kalvehytter
- ❖ To nye gyllebeholdere
- ❖ En ny fortank
- ❖ To nye møddingspladser
- ❖ En ny plansilo inkl. opsamlingsbeholder til restvand
- ❖ En nye foderlade/maskinhus
- ❖ Etablering af nye interne veje
- ❖ Nedrivning af eksisterende foderlade/maskinhus og plansilo
- ❖ Etablering af jordvold ved de nye gyllebeholdere
- ❖ Etablering af støjvold ved indkørslen Batum Hedevej

Det samlede produktionsareal er i ansøgt drift på 5.637 m².

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ønskede ændringer af anlæg skal meddeles til Viborg Kommune, som afgør, om de ønskede ændringer på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Ændring i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er opført og taget i brug. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet indenfor 6 år, vil den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

En § 16a miljøgodkendelse for et husdyrbrug, som ikke er et IE-brug, kan tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges på godkendelsestidspunktet, hvis der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt, eller på baggrund af andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for eventuel revurdering af § 16a stk. 1 godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 41 og 42.

3.5 GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Røddingvej 20, 8830 Tjele under CVR nr. 34384932.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af landbruget*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Røddingvej 20 er en eksisterende malkekvægsproduktion.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne, skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6 og 8. I nedenstående tabel 1 er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen.

Tabel 1. Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugloven, §6 og §8

	<i>Afstand fra anlægget</i>	<i>Lovkrav (minimum)</i>
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Skel	>30 m	30 m
Nabobeboelse, Batum Hedevej 20	>50 m	50 m

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten indenfor eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Der er ingen af de ovennævnte naturtyper indenfor 10 meter af det ansøgte anlæg, og afstandskravet i § 7 i Husdyrbrugloven er dermed overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav nævnt i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt. Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, skov-, strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjer.

I de indkomne bemærkninger fra Batum Hedevej 20 nævnes det bl.a., at flere af de ansøgte stalde og øvrige anlæg ligger for tæt på Batum Hedevej 20. Afstandskravet til nabobeboelse er 50 m, hvilket er overholdt for alle anlægsdele.

Det skal nævnes, at placeringen af vandboring nord og vandboring syd ikke er retvisende på de officielle kort. Vandboringerne ligger reelt tættere på den interne markvej. Markering der ses i figur 5, svarer til den reelle placering. Det betyder, at afstandskravet på 25 meter overholdes til det nye malkecenter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår i forhold til beskyttelseslinjer m.v.

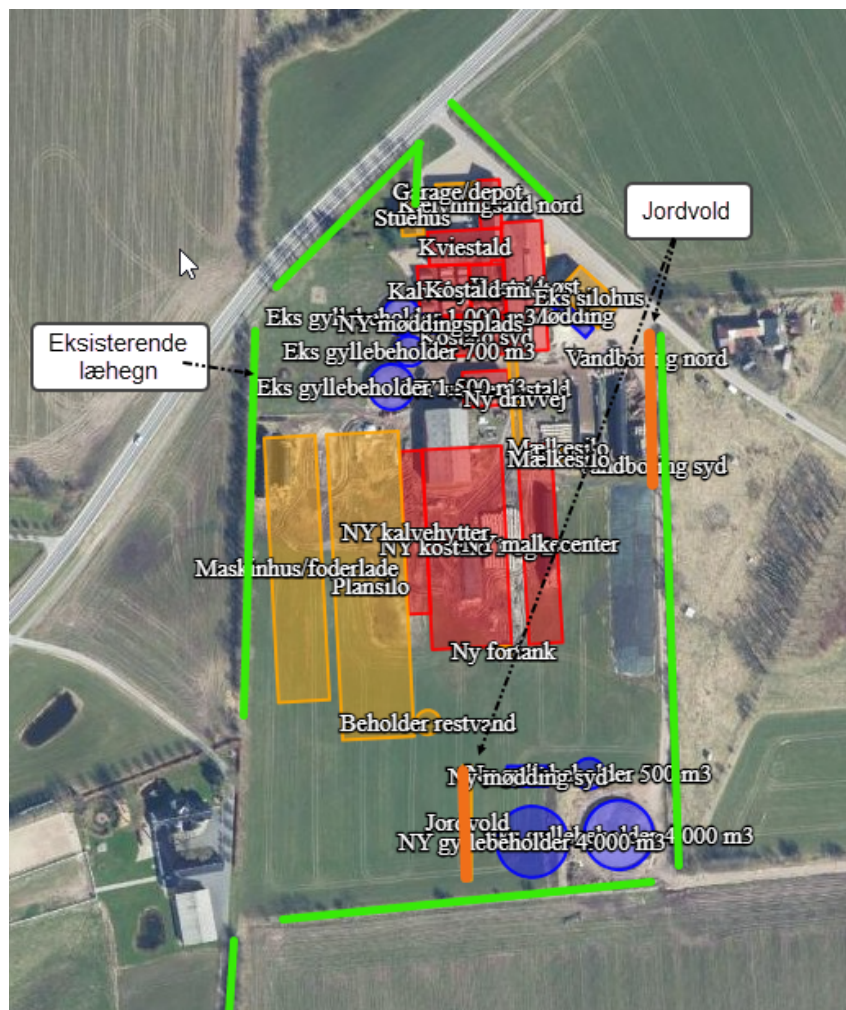
4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning. Der ansøges om en større udvidelse af husdyrbruget, men ejendommen vil fortsat fremtræde som en samlet enhed i landskabet, da staldbygninger m.v. er opført i tilknytning til hinanden, hvorved ejendommens bygninger- og færdselsarealer fremstår som en samlet enhed.

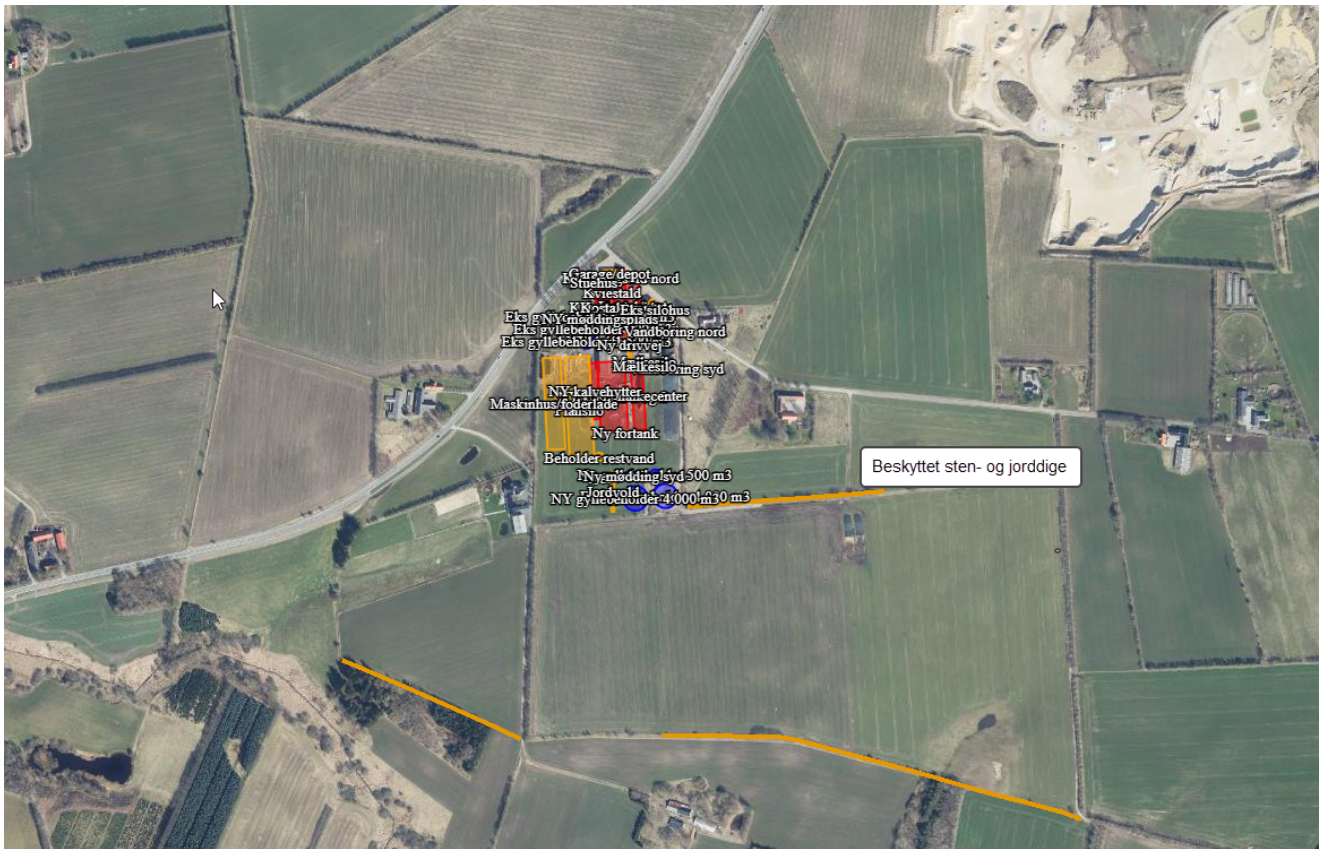
Samtidigt vil de eksisterende læhegn og den nye jordvold medvirke til, at det eksisterende og det nye produktionsanlæg på ejendommen bliver sløret af beplantning se figur 1.

Figur 1. Kort over eksisterende læhegn og jordvold.

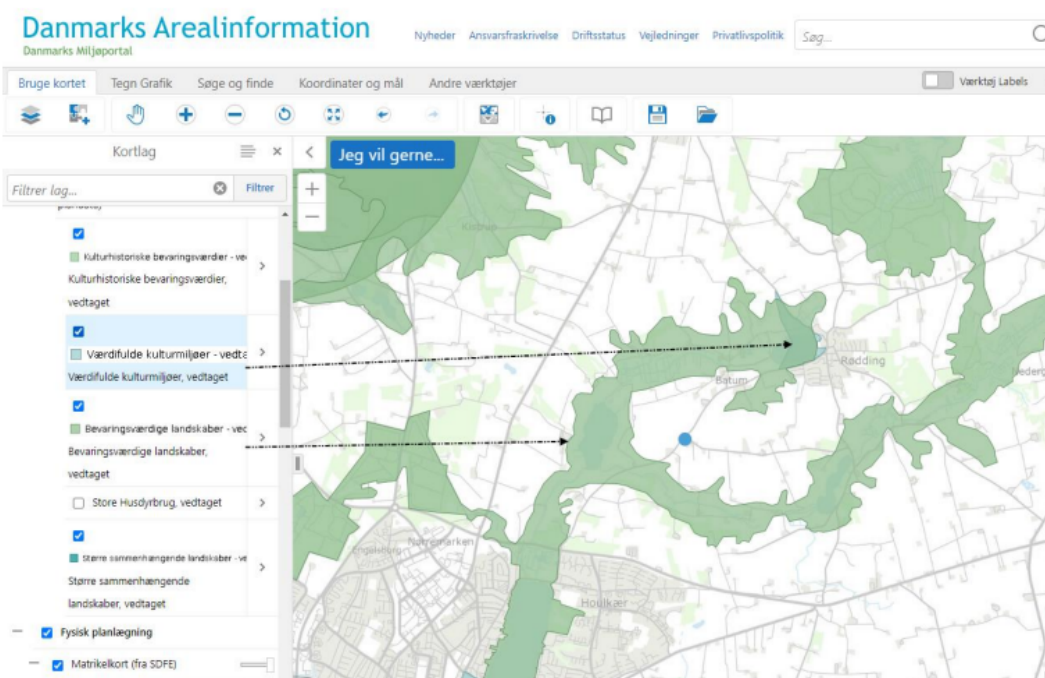
Der er der ingen beskyttelseslinjer eller fredninger der går ind over byggefeltet, hvilket fremgår af nedenstående figur 2.

Figur 2. Kort over fredninger og beskyttelseslinjer fra miljøportalen

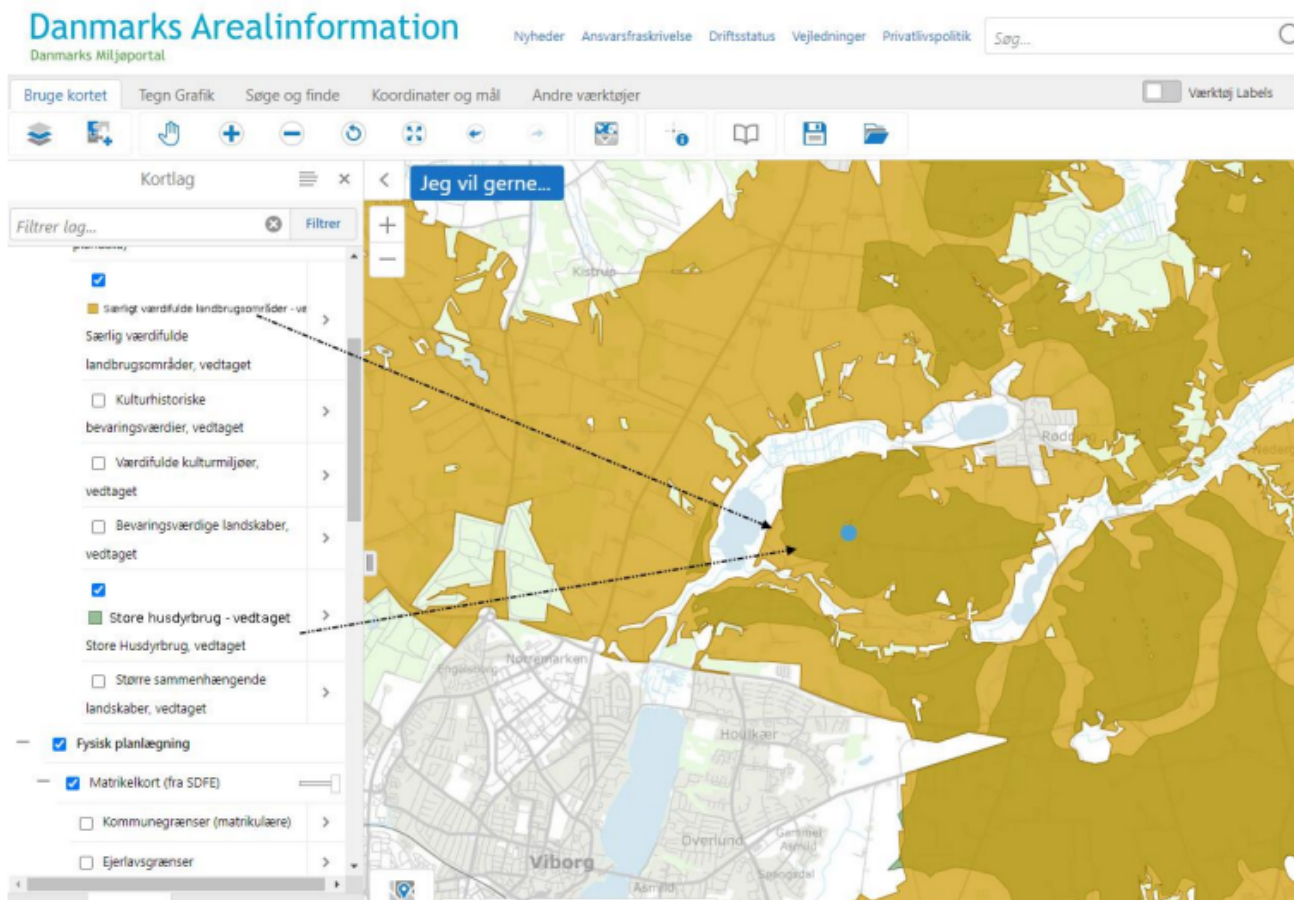
Husdyranlægget er placeret udenfor udpegningerne "Kulturhistoriske bevaringsmiljøer", "Værdifulde kulturmiljøer", "Bevaringsværdige landskaber" og "Større sammenhængende landskaber", se figur 3

Figur 3. Kort over "Kulturhistoriske bevaringsmiljøer", "Værdifulde kulturmiljøer", "Bevaringsværdige landskaber", "Større sammenhængende landskaber" fra miljøportalen:

Husdyrbruget er placeret indenfor udpegningen ”Særlige værdifulde landbrugsområder” og ”Store husdyrbrug”, hvilket betyder, at udvidelsen af ejendommen sker i et område, der er udlagt til landbrugsanvendelse, se figur 4.

Figur 4. Kort over ”Særlige værdifulde landbrugsområder” og ”Store husdyrbrug” fra miljøportalen:

På baggrund af ovenstående oplysninger og med de valgte tiltag, som er beskrevet herunder, vurderes det, at husdyrbruget kan udvides uden væsentligt negativ landskabelig påvirkning:

- ❖ Placering af nyt stald-, gødnings- og plansiloanlæg sker samlet og i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.
- ❖ Materialevalg på gavle, facader og tage på det nye staldanlæg samt på gødningsanlæg og plansiloanlæg er jordfarver, der syner mindst i landskabet.
- ❖ De nye stalde og øvrigt byggeri på ejendommen bliver ikke væsentligt synligt i landskabet, da der allerede er eksisterende læhegn rundt om ejendommen og der etableres en jordvold ved gyllebeholderne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt til landbrugsproduktion.

Det ansøgte anlæg etableres i tilknytning til det eksisterende anlæg med undtagelse af de to nye gyllebeholdere på henholdsvis 4.000 m³ og 500 m³ og møddingspladsen på 200 m², der ønskes placeret ved siden af den eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³, se figur 1. Denne placering er mest hensigtsmæssig af hensyn til en effektiv afhentning af gylle og fast gødning til biogasanlæg. Samtidig betyder placeringen, at gyllebeholderene ligger i forbindelse med udbringningsarealerne.

Indsynet til det nye gødningsanlæg sløres mod vest af jordvolden, der flyttes i forbindelse med etablering af gødningsanlægget. Mod nord ligger selve staldanlægget, mod øst vil eksisterende læhegn sløre indsynet og mod syd vil terrænet betyde, at indsynet fra naboen på Røddingvej 16 vil være meget begrænset.

Viborg Kommune vurderer, at den samlede ejendom med den slørende beplantning, jordvold og terrænforhold er velindpasset i landskabet med det planlagte materialevalg, samt at ejendommen med det eksisterende og nye byggeri ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Der skal ifølge § 41 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen sættes vilkår om, at gyllebeholderene og møddingspladsen skal fjernes, hvis de ikke længere anvendes. Viborg Kommune vurderer ligeledes, at jordvolden også fjernes/jævnes hvis gyllebeholderene og møddingspladsen ikke længere anvendes.

Naboen på Batum Hedevej 20 har ønsket en spejlvending af det nye projekt. Således at de nye kostalde og malkecenter bytter plads med nye plansiloer og maskinhus. Ud over, at dette ville medføre, at staldene så ville blive placeret tættere på en anden nabo end den nuværende ansøgte placerings afstand til Batum Hedevej 20, så er den ansøgte placering af bygningerne den arbejdsmæssige og logistiskmæssige mest optimale placering. Dels med ko-trafik i dagligdagen og dels i forhold til til- og frakørsel. Plansiloanlægget er endvidere bevidst placeret "bag ved" staldene for at minimere støj fra traktor og foderblander i forbindelse med blanding af foder og indlægning af ensilage.

Naboen på Batum Hedevej 20 ønsker ligeledes en anden placering af mælkesiloerne, idet de angiver, at de oplever støj fra nuværende mælkekøleanlæg.

Det nuværende mælkekølingsanlæg er placeret udenfor ved mælkesiloen efter gældende regler. Anlægget er støjsvagt og har herudover fået opsat en støjafskærmning, hvorved det vurderes, at det ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

Den nuværende vakuumpump til malkeanlægget står indenfor i et isoleret hus og har fået påsat ekstra lyddæmper, hvorved det vurderes, at det ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

Det nye malkecenter vil blive udført på samme måde, hvorved det vurderes, at mælkekølingsanlægget og malkeanlægget ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår af landskabelig karakter.

- 5) *De eksisterende læhegn omkring husdyrbruget, se i figur 1 skal holdes vedlige, og der skal foretages en genplantning, hvis nogle af planterne går ud.*
- 6) *Hvis gyllebeholderene og møddingspladsen syd for ejendommen ikke længere anvendes, skal de fjernes og jordvolden fjernes/jævnes*

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøgningen omfatter følgende nyt byggeri af stalde:

- ❖ Der etableres en ny velfærdsstald til køer og kvier i dybstrøelse i den nuværende lade på ejendommen syd for det eksisterende staldanlæg.

Stalden er ca. 17,0*22,5 m, svarende til samlet ca. 382 m². Stalden har en benhøjde på ca. 4,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden på staldene bliver ca. 8 m høj inkl. udluftningskip på ca. 1,0 m.

Stalden har eksisterende gavle og facader i røde stålplader og der opsættes gardiner i den sydlige facade, der anvendes ved kulde eller blæsevejr. På taget er der grå eternitplader.

Facaden mod nord bliver delvis åben og der etableres en udvendig foderkrybbe, der er ca. 0,9 m dyb, til fodring af dyrene. Der er tagrender på taget, hvorved det kun vil være en mindre mængde regnvand der ender i foderkrybben. Dette regnvand vil primært blive optaget af dyrene. I tilfælde af overskydende vand vil det blive afledt til gyllesystem.

Der er et produktionsareal i stalden med dybstrøelse på 265 m². Produktionsarealet udgør det samlede areal med dybstrøelse. Herudover er der mandskabsgange der ikke indgår i produktionsarealet.

Stalden indgår i ansøgt drift.

- ❖ Der etableres to nye stalde til køer og kvier syd for det eksisterende staldanlæg. Staldene etableres som sengestald med fast drænet gulv med skrabning.

Staldene er to smalle stalde med hver 3 rækker senge og et foderbord mellem staldene, hvorved det kommer til at fremstå som en tvillingstald. Se tegninger af staldene i bilag 1.

Hver stald bliver ca. 16,5*98,0 m med et foderbord imellem på 5,8 m, hvorved staldens samlede bredde bliver ca. 38,8 m, svarende til samlet ca. 3.802 m². Staldene får en benhøjde på ca. 4,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden på staldene bliver ca. 8,0 m høj inkl. udluftningskip på ca. 1,0 m.

Staldene etableres med gavle enten i betonelementer med grå søstensbelægning eller med grå stålplader.

Facaderne mod foderbordet mellem staldene bliver delvis åben og der etableres en udvendig foderkrybbe, der er ca. 0,9 m dyb, til fodring af dyrene. Der er tagrender på taget og tagudhængt går ud over foderkrybben, hvorved det kun vil være en mindre mængde regnvand der ender i foderkrybben. Dette regnvand vil primært blive optaget af dyrene. I tilfælde af overskydende vand vil det blive afledt til gyllesystem.

Facaderne ud mod øst og vest bliver med en lav sokkel med betonelementer på 0,5-1 m, hvorefter facaderne bliver åbne op til tagudhæng for at opnå naturlig ventilation. Der bliver opsat gardiner der anvendes ved kulde eller blæsevejr. På taget lægges grå eternitplader eller grå stålplader.

Der er et produktionsareal i staldene på 2.560 m². Produktionsarealet udgør staldenes bruttoareal fratrukket foderbordet i midten af staldene, arealet foran nakkebommene i sengene samt mandskabs gange og lignende.

Staldene indgår i ansøgt drift.

- ❖ Der etableres et nyt malkecenter med opsamlingsplads og malkestald samt separationsafdeling og behandlingsafdeling. Herudover bliver der en tilbygning med medarbejderfaciliteter og teknikafdeling.

Bygningen bliver ca. 16,5*98,0 m svarende til samlet ca. 1.618 m². Malkecenteret får en benhøjde på ca. 4,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden bliver ca. 8,0 m høj inkl. udluftningskip på ca. 1,0 m.

Malkecenteret etableres med gavle enten i betonelementer med grå søstensbelægning eller med grå stålplader.

Facaderne, ved stald og opsamlingsareal, bliver med en sokkel med betonelementer på 0,5-1 m, hvorefter facaderne bliver åbne op til tagudhæng for at opnå naturlig ventilation. Der bliver opsat gardiner der anvendes ved kulde eller blæsevejre.

Facaderne ved malkecenteret bliver lukket med f.eks. plastlameller eller betonelementer. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader og i tagryg opsættes ventilationskip, der kommer ca. 1,0 m over tagryg.

Facaden mod vest bliver delvis åben og der etableres en udvendig foderkrybbe, der er ca. 0,9 m dyb, til fodring af dyrene. Der er tagrender på taget og tagudhænget går ud over foderkrybben, hvorved det kun vil være en mindre mængde regnvand der ender i foderkrybben. Dette regnvand vil primært blive optaget af dyrene. I tilfælde af overskydende vand vil det blive afledt til gyllesystem.

Der er et produktionsareal i stalden på 290 m² sengestald med fast drænet gulv og skrabning og 159 m² dybstrøelse. Produktionsarealet udgør staldenes bruttoareal fratrukket opsamlingsplads, arealet foran nakkebommene i sengene samt mandskabs gange, medarbejderfaciliteter og lignende.

Produktionsarealet i malkecenteret indgår i ansøgt drift.

- ❖ Den eksisterende kostald "Kostald midt" udvides mod øst med et produktionsareal på 112 m² med sengestald med fast drænet gulv og skraber. I den eksisterende del af stalden er der et produktionsareal på 228 m² med sengestald med fast drænet gulv og skraber.

Udvidelsen sker på et areal mellem de eksisterende stalde på ca. 7,0*20,0 m, hvor der opsættes et halvtag med grå eternit eller grå stålplader.

Stalden indgår i nudrift med 228 m² og i ansøgt drift med yderligere 112 m².

- ❖ Der etableres et nyt areal til kalvehytter vest for den nye stald op mod den nye plansilo. Arealet bliver 11*80 m svarende til samlet 880 m². På arealet opsættes der kalvehytter med et produktionsareal på 195 m² med dybstrøelse. Kalvepladsen får afløb til gyllesystem.

Produktionsarealet indgår i ansøgt drift.

- ❖ På det nuværende areal til kalvehytter med dybstrøelse er der kalvehytter til småkalve med et produktionsareal på 111 m² og fælles kalvehytter til større kalve med et produktionsareal på 163 m² til kvier.

Arealet med kalvehytter til småkalvene bliver forøget med 24 m² til samlet 135 m².

Da der skal opstaldes kalve under 6 mdr. og kvier over 6 mdr. i kalvehytterne er dyregruppen oprettet som "flex, alle kvæg dybstrøelse" i ansøgt drift for at opnå fleksibilitet i den daglige drift. Lugt- og ammoniakemissionen pr m² er samme ved denne flexgruppe, som ved kalve eller kvier.

Kalvehytterne indgår i årsdrift og nudrift med 111 m² og 163 m² og i ansøgt drift med 135 m² og fortsat 163 m².

Ansøgningen omfatter følgende eksisterende staldanlæg:

- ❖ Den eksisterende kostald "Kostald øst" fortsætter uændret som sengestald med spalter i gangarealerne og linespil i gyllekanalerne.

Produktionsarealet i stalden er 610 m² med gyllesystem i 8 års drift og nudrift. I ansøgt drift reduceres det med 19 m² til 591 m², da overgangen til "Kostald syd" lukkes af hensyn til at staldene fremover forventeligt benyttes til henholdsvis køer og kvier.

Produktionsarealet er staldens samlede areal fratrukket foderbord, arealet foran nakkebommen, mandskabsgange og lignende.

- ❖ Den eksisterende kviestald fortsætter uændret med sengestald med spalter i gangarealerne og rundskyl/bagskyl i gyllekanalerne og dybstrøelsesareal.

Produktionsarealet i stalden er 300 m² med gyllesystem og 60 m² med dybstrøelse i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Produktionsarealet er staldens samlede areal fratrukket foderbord, arealet foran nakkebommen, mandskabsgange og lignende.

- ❖ Den eksisterende kostald "Kostald syd" fortsætter uændret med sengestald med fast drænet gulv og skraber.

Produktionsarealet i stalden er 430 m² med gyllesystem i nudrift og ansøgt drift.

Produktionsarealet er staldens samlede areal fratrukket foderbord, arealet foran nakkebommen, mandskabsgange og lignende.

- ❖ Den eksisterende kælvningsafdeling "Kælvningsafd. nord" fortsætter uændret med dybstrøelse. Produktionsarealet i stalden er 149 m² med gyllesystem i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

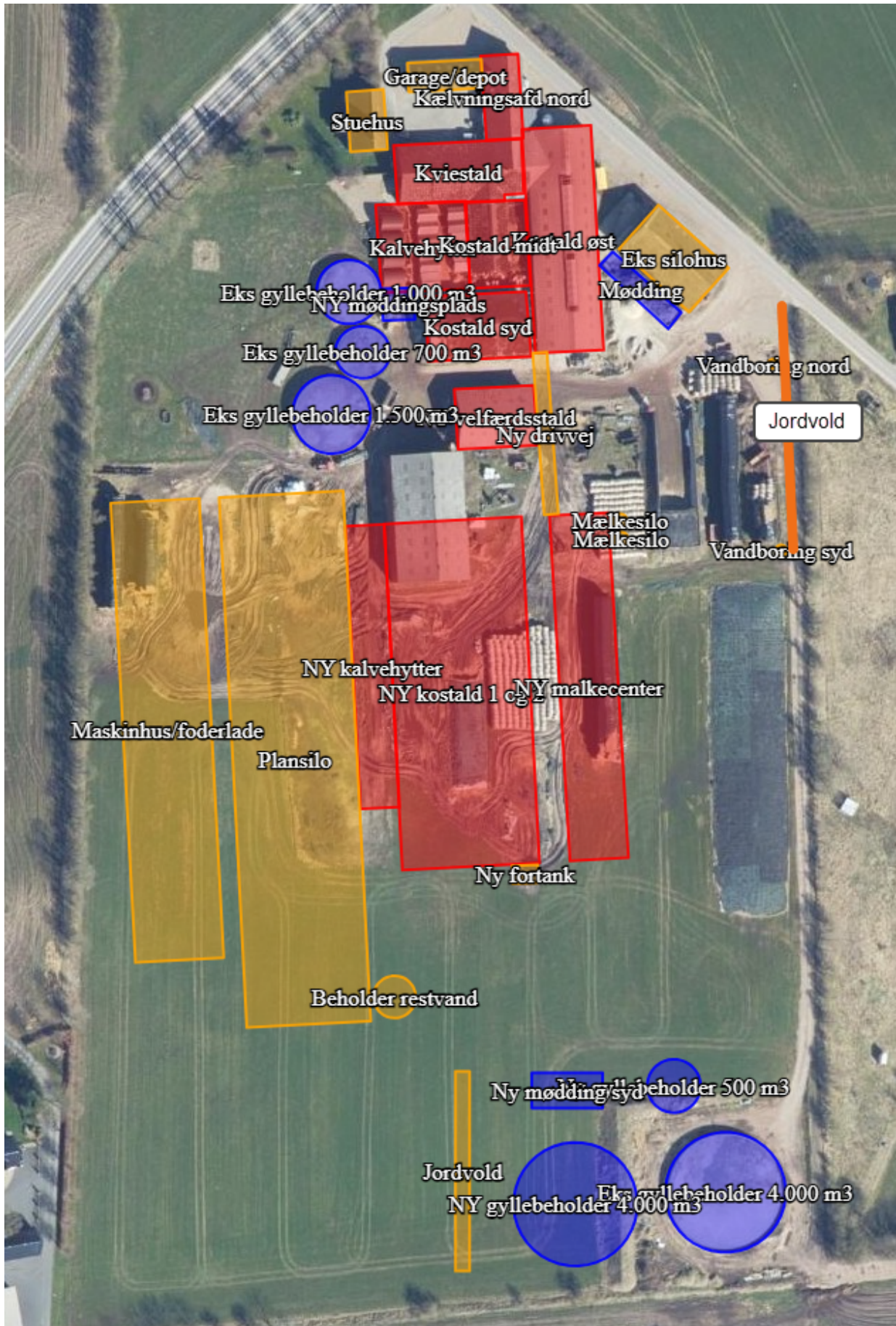
Produktionsarealet er staldens samlede areal fratrukket foderbord, mandskabsgange og lignende.

I figur 5 ses en situationsplan med placeringen af nuværende og nye staldafsnit, foderopbevaringsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.v. Tegninger af de nye kostalde og malkecenter fremgår af bilag 1.

I tabel 2 ses produktionsarealerne i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift. I tabel 3 ses de anvendte flexgrupper.

Figur 5. Situationsplan

Tabel 2. Stalde, produktioner og gulvtyper samt anvendt flexgruppe ved kalvehytter

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald øst	1236	Naturlig ventilation	6 m	(#538543) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	591
Kviestald	597	Naturlig ventilation	6 m	(#538547) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
				(#538546) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	300
Kostald syd	529	Naturlig ventilation	6 m	(#538552) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	430
Kalvehytter	628	Naturlig ventilation	3 m	(#538555) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	135
				(#538554) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	163
Kælvningsafd nord	252	Naturlig ventilation	6 m	(#538562) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
Kostald midt	410	Naturlig ventilation	6 m	(#602327) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	112
				(#538565) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	228
NY velfærdsstald	382	Naturlig ventilation	6 m	(#538568) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	265
NY kostald 1 og 2	3802	Naturlig ventilation	6 m	(#538569) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	2560
NY malkecenter	1618	Naturlig ventilation	6 m	(#538660) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	159
				(#538659) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	290
NY kalvehytter	1326	Naturlig ventilation	3 m	(#594173) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	195
Sum						5637
Nudrift						
Kostald øst	1236	Naturlig ventilation	6 m	(#538544) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	610
Kviestald	597	Naturlig ventilation	6 m	(#538550) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	300
				(#538548) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
Kostald syd	529	Naturlig ventilation	6 m	(#538553) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	430
Kalvehytter	628	Naturlig ventilation	3 m	(#538558) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	163
				(#538556) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	111
Kælvningsafd nord	252	Naturlig ventilation	6 m	(#538563) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
Kostald midt	410	Naturlig ventilation	6 m	(#538566) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	228
Sum						2051
8 års drift						
Kostald øst	1236	Naturlig ventilation	6 m	(#538545) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	610
Kviestald	597	Naturlig ventilation	6 m	(#538551) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	300
				(#538549) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
Kalvehytter	628	Naturlig ventilation	3 m	(#538559) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	163
				(#538557) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	111
Kælvningsafd nord	252	Naturlig ventilation	6 m	(#538564) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
Sum						1393

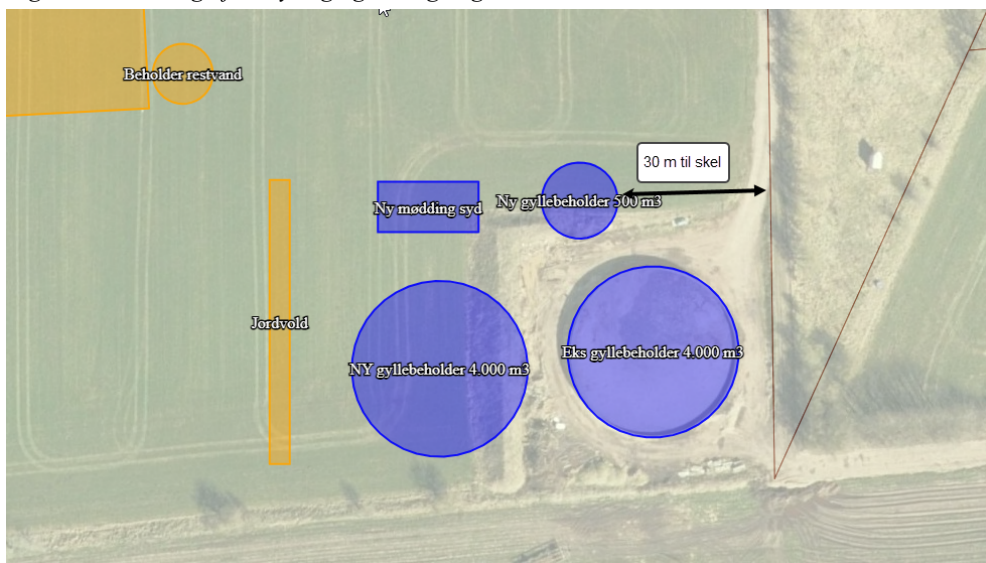
Tabel 3. De anvendte flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Ansøgningen omfatter følgende nyt byggeri af gødningslagre:

- ❖ Der ansøges om etablering af en ny gyllebeholder på ca. 4.000 m³ umiddelbart vest for den eksisterende gyllebeholder syd for staldanlægget. Gyllebeholderne etableres i grå betonelementer og får en diameter på ca. 35 m og kommer ca. 2,0-2,5 m over terræn.
- ❖ Der ansøges om etablering af en ny gyllebeholder på ca. 500 m³ umiddelbart nord for de store gyllebeholdere, for effektiv afhentning af rågylle til biogasanlæg. Gyllebeholderen etableres i grå betonelementer og får en diameter på ca. 15 m og kommer ca. 2,0 m over terræn.
- ❖ For effektiv håndtering af gylle etableres der en ny fortank / omrørerkanal ved de nye stalde, hvorfra gyllen pumpes til lagertanke eller afhentes af biogasanlæg. Fortanken / omrørerkanalen etableres i grå betonelementer, bliver ca. 5,0*7,0 m og ca. 2,5 -3,0 m dyb og dermed under 100 m³. Den etableres maksimalt 0,5 m over terræn og overdækkes med betonlåg.
- ❖ Den eksisterende og den ansøgte gyllebeholder, begge på 4.000 m³, overdækkes med telt af hensyn til lugtgener til omkringboende og ammoniakdeposition til naturområder.
- ❖ Der etableres en ny møddingsplads ved den eksisterende kalveplads på ca. 9*9 m, svarende til ca. 81 m². Møddingspladsen etableres med min 1 m høje mure, 2 m randzone og afløb til gyllesystem.
- ❖ Der etableres en ny møddingsplads i området ved gyllebeholderne syd for staldanlægget på ca. 10*20 m, svarende til, svarende til ca. 200 m². Møddingspladsen skal primært anvendes til afhentning af biogasmasse til produktion af grøn energi på biogasanlæg. Det vurderes, at placeringen er hensigtsmæssig i forhold til effektiv afhentning og smittebeskyttelse på ejendommen. Møddingspladsen etableres med min 1 m høje mure, 2 m randzone og afløb til gyllesystem. I figur 6 ses placeringen af Ny mødding syd, Ny gyllebeholder 500 m³ og Ny gyllebeholder 4.000 m³.

Figur 6. Placering af de sydlige gødningslagre

Ansøgningen omfatter følgende eksisterende gødningslagre:

- ❖ De fire eksisterende gyllebeholdere og møddingspladsen fortsætter uændret på ejendommen.

I tabel 4 ses husdyrbrugets opbevaringslagre i ansøgt drift og i tabel 5 den anvendte miljøteknologi.

Tabel 4. Husdyrbrugets opbevaringslagre

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Mødding	Fast				148
Eks gyllebeholder 700 m ³	Flydende				178
Eks gyllebeholder 1.000 m ³	Flydende				258
Eks gyllebeholder 1.500 m ³	Flydende				384
Eks gyllebeholder 4.000 m ³	Flydende				905
NY gyllebeholder 4.000 m ³	Flydende				955
NY møddingsplads	Fast				81
Ny gyllebeholder 500 m ³	Flydende				178
Ny mødding syd	Fast				200

Tabel 5. Opbevaringslagre med miljøteknologi

Lageravn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Eks gyllebeholder 4.000 m ³	Telt	50,0
NY gyllebeholder 4.000 m ³	Telt	50,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

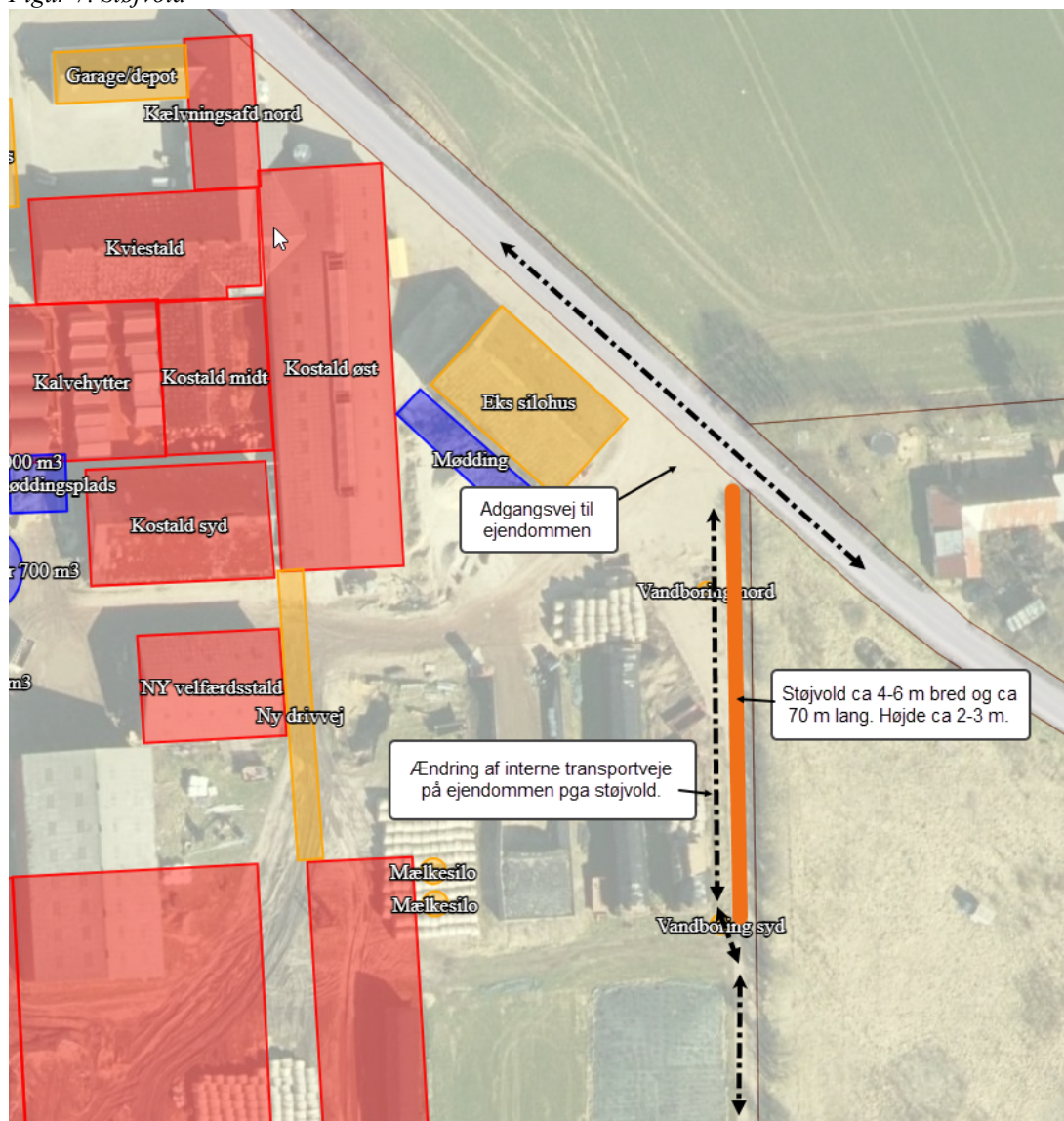
Andet nyt byggeri:

- ❖ Der etableres et nyt plansiloanlæg på ca. 35,0*150,0 m svarende til ca. 5.250 m² vest for det nye staldanlæg. Plansiloanlægget etableres med silovæggene i grå betonelementer med en højde på ca. 3 m over terræn. Restvand fra plansiloanlægget ledes til opsamlingsbeholder på 250 – 300 m³.

Det bemærkes, at der fremover kun i meget begrænset omfang vil blive benyttet markstakke til ensilage på de omkringliggende marker.

- ❖ Der etableres to nye foderlader/maskinhuse vest for plansiloen med en afstand på ca. 20 m mellem bygningerne. Foderladerne bliver hver ca 25*55 m, svarende til ca. 1.375 m² og samlet ca. 2.750 m². Bygningerne får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved den samlede højde bliver ca. 10,0 m. Bygningerne etableres med gavle og facader i grå eller anden jordfarvet stålplader og på taget lægges grå eternit eller grå stålplader.
- ❖ Udenfor det nye malkecenter etableres der to nye mælkesiloer. Siloerne bliver ca 8-10 m høje og ca 4 m i diameter og etableres i stål.
- ❖ Den eksisterende plansilo og det eksisterende maskinhus/foderlade nedrives i forbindelse med etableringen af det nye staldanlæg.
- ❖ Der etableres nye interne veje og vendepladser på ejendommen for effektiv transport med lavt ressourceforbrug.
- ❖ Der etableres en ny drivvej mellem staldene og malkecenteret for optimal kotrafik. Drivvejen bliver 4*45 m, får afløb til gyllesystem og vaskes/skrabes efter brug.
- ❖ Af hensyn til gyllebeholdernes synlighed i landskabet og synlighed for nabobeboelsen Røddingvej 14, vil der blive etableret en jordvold på den vestlige side af de nye gyllebeholdere. Volden bliver 1,5-2,5 m høj afhængig af de konkrete terrænforhold i området og dermed ca. 4-5 m bred i bunden og ca. 50-55 m lang. Såfremt det er muligt, vil der blive etableret en beplantning på volden. Der vil i samarbejde med f.eks. planteskole blive valgt tørketålende planter (hjemmehørende planter kan dermed ikke garanteres). Der er dog risiko for, at det alligevel ikke kan lykkes, da tidligere års tørkeperiode kan bidrage til, at det ikke er muligt at etablere beplantning på volden ved gyllebeholderen. Placering af volden fremgår af figur 5 og figur 6.
- ❖ Der etableres en støjvold ved indkørslen fra Batum Hedevej. Volden bliver 4-5 m*70 m med en højde på ca. 2-3 m. Voldens placering ses på nedenstående figur 7.

Figur 7. Støjvold

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er som følge af den nugældende stipladsmodel størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, hvor dyrene har adgang) samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at de angivne produktionsarealer, gulv- og dyretyper overholdes. I forhold til fordampning af ammoniak medregnes overfladearealerne på gødningsopbevaringsanlæggene også til det samlede areal med fordampning.

Opsamlingspladsen i forbindelse med det nye malkecenter og drivgangen er ikke medtaget som produktionsareal. Dette indebærer, at opsamlingspladsen og drivgangen skal rengøres umiddelbart efter endt brug hver gang.

I de indsendte bemærkninger i forbindelse med høring af omkringboende er der nævnt et silohus/foderlade, hvor der er opstaldet kvæg. Silohuset/foderladen er ikke tidligere godkendt til kvæg og indgår ikke med produktionsarealer i denne ansøgning. Derfor må silohuset/foderladen ikke anvendes til opstaldning af kvæg. Den eksisterende mødding ved silohuset/foderladen overholder afstandskravet på 30 m til naboskel og 50 m til nabobeboelse.

I forbindelse med de indsendte bemærkninger ønskes en placering af de nye gyllebeholdere oppe ved de tre eksisterende gyllebeholdere på hhv. 1.500 m³, 1.000 m³ og 700 m³, se figur 5, i forhold til det ansøgte.

Forslaget til alternativ placering vil imidlertid bringe gyllebeholderne 90 meter tættere på Røddingvej 19, som ikke er en landbrugsejendom. Røddingvej 14 er en landbrugsejendom. Samtidig er den ansøgte placering hensigtsmæssig i forhold til den interne kørevej, hvilket giver optimal adgang for afhentning af rå gylle til biogasanlæg eller tilbagelevering af afgasset gylle. Desuden er placeringen optimal i forhold til udbringning af gylle på egne marker.

Der er ligeledes udtrykt et ønske om, at alle gyllebeholdere og møddingspladser skal overdækkes. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal en gyllebeholder have en fast overdækning i form af et telt eller en tæt overdækning i form af et tæt flydelag. Den eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³ og den ansøgte gyllebeholder på 4.000 m³ overdækkes med telt for at imødekomme, at der efter indsendelse af ansøgningen om miljøgodkendelse er registreret et nyt naturområde øst for husdyrbruget og at ejerne af Røddingvej 14 og 19 har indsendt bemærkninger om lugtgener fra gyllebeholderne. De øvrige gyllebeholdere har et tæt flydelag.

Fast husdyrgødning skal overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning på møddingsplads eller i markstak. Kravet gælder ikke for midlertidige oplag af husdyrgødningsbaseret kompost eller forarbejdet husdyrgødning hvor gødningen må ligge udækket i op til en uge i forbindelse med udsprejning på markerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til staldene og opbevaringslagre:

- 7) *Produktionsarealet på 5.637 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af figur 5. Situationsplan.*

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald øst	1236	Naturlig ventilation	6 m	(#538543) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	591
Kviestald	597	Naturlig ventilation	6 m	(#538547) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
				(#538546) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	300
Kostald syd	529	Naturlig ventilation	6 m	(#538552) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	430
Kalvehytter	628	Naturlig ventilation	3 m	(#538555) Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	0	135
				(#538554) Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	0	163
Kælvningsafd nord	252	Naturlig ventilation	6 m	(#538562) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
Kostald midt	410	Naturlig ventilation	6 m	(#602327) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	112
				(#538565) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	228
NY velfærdstald	382	Naturlig ventilation	6 m	(#538568) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	265
NY kostald 1 og 2	3802	Naturlig ventilation	6 m	(#538569) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	2560
NY malkecenter	1618	Naturlig ventilation	6 m	(#538660) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	159
				(#538659) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	290
NY kalvehytter	1326	Naturlig ventilation	3 m	(#594173) Kalve, (under 6 mdc). Dybstrøelse	0	195
Sum						5637

- 8) *Gyllen fra ejendommen kan opbevares i de 6 gyllebeholdere med et overfladeareal på henholdsvis 178 m² (700 m³), 258 m² (1.000 m³), 384 m² (1.500 m³) 905 m² (4.000 m³) 955 m² (ny gyllebeholder 4.000 m³), 35 m² (ny fortank), 178 m² (ny gyllebeholder 500 m³) (opmålt Husdyrgodkendelse.dk).*
- 9) *Fast husdyrgødning fra ejendommen kan opbevares på den eksisterende møddingsplads med et areal på 148 m², og de nye møddingspladser på 81 m² og 200 m².*

- 10) Der skal etableres en jordvold vest for de nye gyllebeholdere. Volden bliver 1,5-2,5 m høj afhængig af de konkrete terrænforhold, ca. 4-5 m bred i bunden og ca. 50-55 m lang. Placering af volden fremgår af figur 5 og figur 6.
- 11) Den eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³ og den nye gyllebeholder på 4.000 m³ skal overdækkes med telt eller tilsvarende fast overdækning.
- 12) Der skal etableres en støjvold, ved udkørslen til Batum Hedevej. Volden bliver ca. 2-3 m høj 4-5 m bred og 70 m lang. Voldens placering fremgår af figur 7.

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle stalde er indrettet med naturlig ventilation, hvorved der ikke anvendes energi til mekaniske ventilatorer. Ventilationen af staldene sker ved, at der kommer luft ind af staldenes sider, der naturligt ledes til ventilationskippen i tagryggen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT for ventilation i kvægstalde er at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor det er muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften med det valgte system med naturlig ventilation, lever op til kravet om BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til ventilation på ejendommen.

5.3 FODER OG FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres, og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres, og der vil dermed være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

Foder opbevares i plansiloerne på ejendommen. Kraftfoder og lignede opbevares i fodersiloerne og i foderladen. Forbruget af foder er i dag ca. 2,5 mio. kg tørstof i grovfoder og tilskudsfoder, hvilket forventeligt fremover bliver ca. 5-6 mio. kg tørstof.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for fodring.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi

Energi anvendes primært til lys, malkeanlæg, gyllepumper, skrabeanlæg m.v.

Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder m.v.

Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ingen energiforbrug til ventilationsanlægget.

Varmegenindvinding fra mælkekølingen vil blive benyttet til opvarmning af vand i staldanlægget og medarbejderfaciliteterne.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I nudrift er forbruget ca. 140.000 kWh/årligt og i ansøgt drift anslås det, at forbruget bliver 250.-270.000 kWh årligt.

På ejendommen vil der blive opsat LED belysning i det nye staldanlæg. Belysning i eksisterende staldanlæg er i dag primært LED og andet belysning vil blive ændret til LED belysning, når der belysningen skal skiftes eller repareres.

Gyllepumper samt kølemaskine og vakuumpumpe til malkeanlæg er energireducerende og ved udskiftning af disse, vil der blive valgt pumper der ligeledes er energireducerende,

Trækstationen til skrabeanlæggene er med en lille motor, der er energireducerende og ved udskiftning af disse, vil der blive valgt en motor, der ligeledes er energireducerende.

På baggrund af de energireducerende tiltag der anvendes på ejendommen og den fokus der er på besparelse af energi, vurderes det, at energiforbruget er på et acceptabelt lavt niveau og at ejendommen kun benytter den energi der er nødvendig for driften af husdyrbruget.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene samt rengøring af stalde og malkeanlæg. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer, at vandkarrerne ikke flyder over.

Vandet fra mælkekølingen genbruges til drikkevand til køerne, hvorved vandforbruget minimeres. Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

På ejendommen er vandforbruget ca. 11.000 m³/årligt og i ansøgt drift anslås forbruget til 25 -30.000 m³ vand/årligt. Vandet leveres fra Rødning Vandværk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget vil være på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 13) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*
- 14) *Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra husdyrproduktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og malkeanlæg samt fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Afledning af spildevand fra ejendommen fremgår af nedenstående tabel 6.

Tabel 6. Spildevand

Type	Anslået m ³	Afledes til
Sanitært spildevand fra beboelsen på ejendommen	150	Septiktank
Sanitært spildevand fra medarbejderfaciliteter	100-150	Septiktank
Tagvand fra eksisterende bygninger	3.200	Direkte nedsivning eller til dræn.
Tagvandet fra nye bygninger	5.500	Afledes til dræn, faskine eller forsinkelsesbassin, hvilket ansøges i forbindelse med byggeansøgningen.
Overfladevand fra plansiloanlæg. I perioder, hvor der ikke kan ske udsprinkling, ledes vandet til gyllesystem.	4.800	Udsprinkles på dyrkede arealer i henhold til gældende lovgivning.
Overfladevand fra kalvepladser	1.500	Gyllesystem
Møddingspladser	180	Gyllesystem

Vand fra rengøring af malkeanlægget og staldanlægget ledes til gyllesystem, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Møddingspladsen ved de eksisterende gyllebeholdere anvendes til vaskeplads. Møddingspladsen har afløb til gyllesystem efter gældende regler, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

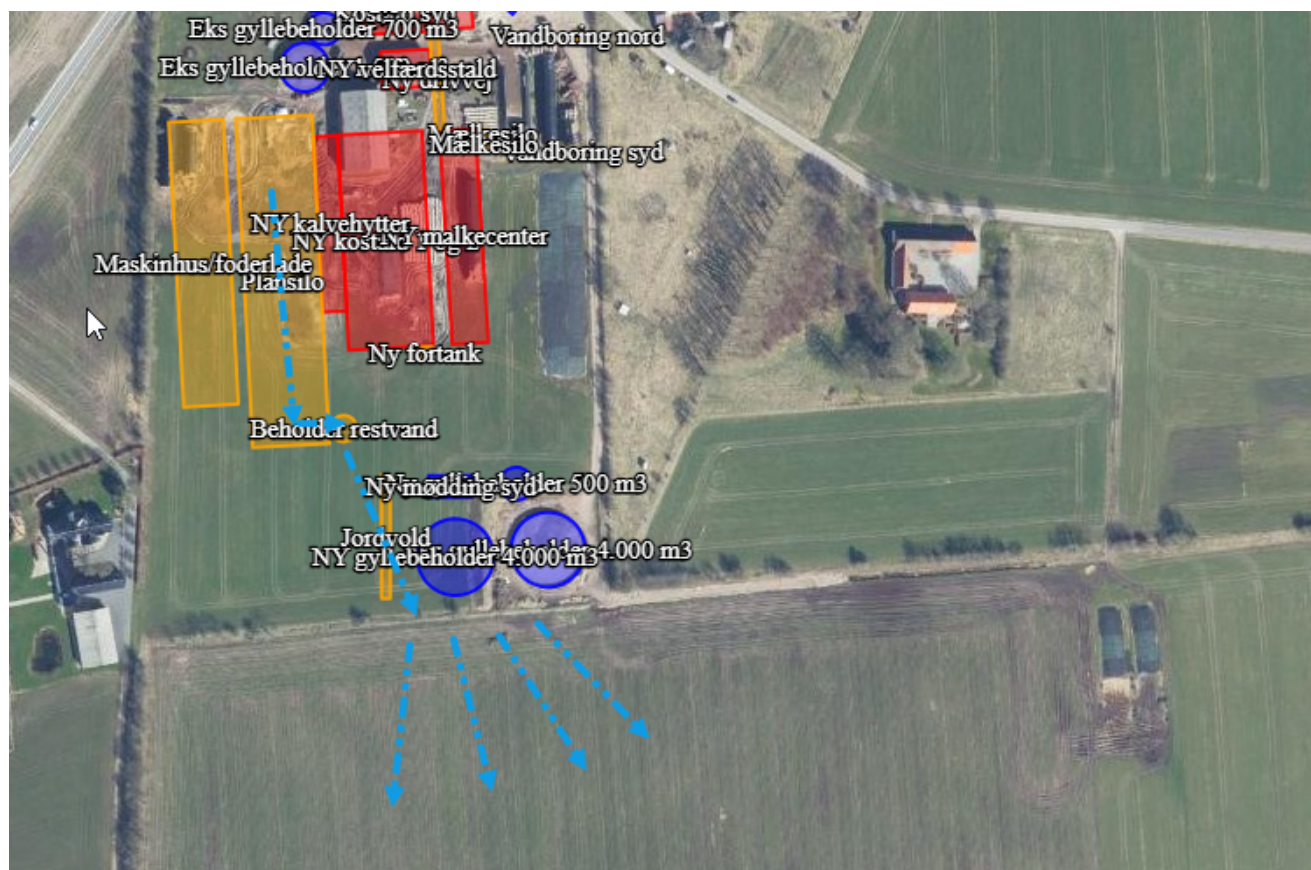
Plansiloerne/ensilagepladsen på 5.250 m² er etableret med tæt bund. Restvand fra plansiloanlægget ledes til en opsamlingsbeholder med en diameter på 12,0 m og en volumen på ca. 250-300 m³. Ved en gennemsnitlig årsnedbør på ca. 800 mm pr år er der behov for opsamling og udspinkling af 4.200 m³ vand.

Ved et regnskyl på ca. 30 mm på en halv time kommer der fra plansiloen ca. 160 m³ restvand som udspinkles med en pumpe med en kapacitet på 80-90 m³ pr time. Da opsamlingsbeholderen er 250-300 m³, er der en passende kapacitet til opbevaring, da der desuden er en gennemløbstid fra plansilo til opsamlingsbeholder, og da der er mulighed for opstemning af vand i plansiloen.

Restvandet udspinkles på de dyrkede arealer syd for ejendommen med et udspinklingsareal på min. 5.250 m² i henhold til gældende regler.

I særlige perioder, hvor der ikke kan ske udspinkling af restvand, sker der overløb til gyllesystemet.

Figur 8. Afledning af restvand fra plansiloerne:

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at spildevand fra anlægget håndteres på en sådan måde, at der ikke er fare for at forurene hverken jord, grundvand eller overfladevand. Senest i forbindelse med bygning af de nye stalde, skal der søges om tilladelse til afledning af tagvandet. Denne tilladelse kan evt. bevirke, at afledningen bliver anderledes end det i tabel 6 forudsatte.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for vaskevand:

15) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og dyretransportvogn skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

5.6 AFFALDSPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Motorolie opbevares i tromler på betongulv uden afløb. Spildolie bortskaffes til mekaniker, der tager spildolie med retur ved olieskift eller det bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Kemikalier til rengøring af malkeanlægget opbevares efter gældende regler i teknikrum på betongulv uden afløb. Tom emballage bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes retur til leverandør.

Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Det vurderes, at den daglige håndtering af olie, kemikalier samt affald og bortskaffelse af affald fra ejendommen sikre, at der ikke sker en miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand og at omkringboende ikke bliver generet af lugt eller skadedyr fra affald.

Det vurderes, at der fra ejendommen er følgende mængder af affald, se tabel 7:

Tabel 7. Affaldsmængder

Affald	Anslået mængde, nudrift	Anslået mængde, ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald uden paller	500 kg	1.000 kg	Container	Indsamlingsordning / Marius Pedersen
Paller	6-8 t	8-10 t	I foderlade	Vesters Grusgrav til genbrug
Ensilageplast og lignende	2.000 kg	4.000 kg	Container	Indsamlingsordning til genanvendelse.
Jern m.v.	500-1000 kg	1.000-2.000 kg	Container	Produkthandler
Spildolie	500 liter	1.000 liter	I tromler på fast bund uden afløb i værksted	Mekaniker eller indsamlingsordning
Oliefiltre	2-4	3-6	I tæt spand i værksted	Mekaniker eller indsamlingsordning
Medicinaffald	5-10 kg	10-15 kg	Kanyler opbevares i dunk og medicinflasker i kasse	Indsamlingsordning eller dyrlæge
Lysstofrør / LED lys	0-10 stk.	0-20 stk.	I kasse i værkstedet	Afleveres på genbrugsstation eller elektriker tager med retur.
Akkumulatorer/ batterier	0-2	0-2	Maskinhus	Afleveres på genbrugsstation eller mekaniker tager medretur
Spraydåser	2-3	2-5	I kasse i værkstedet	Afleveres på genbrugsstation

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "farligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af farligt affald/klinisk risikoaffald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Det skal bemærkes, at landbrugsfolie betragtes som genanvendeligt erhvervsaffald, og det skal derfor afleveres til en godkendt aftager.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for affaldshåndtering:

- 16) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 17) *Olie og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 18) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dieselolie:

På ejendomme er der en eksisterende dieseloliebeholder på 2.500 l, placeret under tag på fast gulv uden afløb. Såfremt der sker spild af dieselolie ved tankning af maskiner og påfyldning af tanken, vil dette øjeblikkeligt blive opsamlet.

Forbruget af diesel er i dag ca. 35.-40.000 l, hvilket forventeligt fremover bliver 40.-50.000 l til husdyrbrug og markbrug.

Andre hjælpestoffer:

På ejendommen anvendes der nu ca. 1.200 l og fremover ca. 2.500 l rengøringsmidler til vask af malkeanlægget. Rengøringsmidlerne opbevares i 200 l dunke i særskilt rum med fast bund og uden afløb. Tom emballage returneres til leverandør.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der stilles vilkår om (se afsnit 5.6), at håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund. Viborg Kommune vurderer med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift, at der er minimal risiko for forurening med olie fra råstoftankene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift af olietanke:

- 19) *Påfyldning af diesel skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

5.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Management

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt.

Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.

På baggrund heraf vurderes det, at management på ejendommen sikre, at der er lav risiko for at ejendommens drift medfører uheld der kan give miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen vurderes det, at skadevirkninger ved evt. uheld minimeres, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret.

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, og gyllen vil løbe mod de laveste områder omkring gyllebeholderne. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmnes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Døde dyr

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning udviklet til formålet. DAKA eller lignende tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold, og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Strømsvigt

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet. Nødstrømsgenerator kan igangsættes.

Brand

Ved brand tilkaldes brandvæsnet. Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er udarbejdet en beredskabsplan for den nuværende drift. Beredskabsplanen skal opdateres i forbindelse med ibrugtagning af de nye anlæg og kunne fremvises ved tilsyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til beredskabsplan:

20) *Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af de nye staldafsnit foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen produceres der kvæggylle og dybstrøelse. Omrøring, pumpning og generel håndtering af husdyrgødning vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Gylle lagres i gyllebeholdere på ejendommen og/eller afsættes til biogasanlæg eller gylleaftaler. Dybstrøelse muges og afsættes til biogasanlæg eller opbevares i kortere periode på møddingspladsen.

Gyllekanaler og dybstrøelsesarealer er etableret med tæt bund. Gylle og evt møddingssaft fra dybstrøelsesarealerne ledes fra afløb via lukkede gyllerør til gyllesystem, der ligeledes er etableret med tæt bund. Det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand med gødningsstoffer fra husdyrbrugets anlæg.

Mængder af husdyrgødning:

På ejendommen produceres der gylle fra køer og kvier i sengestaldene. Herudover ledes overfladevandet fra møddingspladsen til gyllesystem.

Beregnet vil der fremover på ejendommen blive en samlet produktion af gylle på ca 20.480 m³, inkl 1.680 m³ vand fra møddingsplads og kalvepladser.

Gyllen opbevares i gyllebeholderne på ejendommen med en samlet kapacitet på 11.700 m³ samt i lejet beholdere på Bjerringholmvej 1 og 12 på 1.300 m³, samlet 13.000 m³, se tabel 5.

Herudover vil der ske levering til biogasanlæg, som forventeligt står for levering til tredjemand på min 3.000 m³. Gylle aftaler vil blive indgået i takt medat dyreholdet udvides. Det betyder, at der er en opbevaringskapacitet på ejendommen på min. 9 mdr.

På ejendommen produceres dybstrøelse fra kalve samt køer og kvier. Beregnet vil der fremover blive en samlet produktion på ca 1.200 t svarende til ca 2.000 m³.

Dybstrøelsen opbevares på møddingspladsen, indtil afhentning af biogasanlæg. Kapaciteten på møddingspladserne er ca 148 m², ca 80 m² og ca 200 m² svarende til ca 850 m³ ved en stakkehøjde på ca 2 m.

Da biogasanlæggene er interesseret i frisk dybstrøelse, vil møddingspladsen kun blive anvendt i perioderne mellem afhentning. Denne periode strækker sig maksimalt over 2-3 mdr ad gangen. Da der er aftale om løbende afsætning til biogasanlæg overholdes opbevaringskapaciteten på ejendommen.”

Ansøgningen omfatter følgende eksisterende og nye gødningslagre:

Tabel 5. Opbevaringslagre for gylle.

Ny gyllebeholder	4.000 m ³
Ny gyllebeholder	500 m ³
Eks. Gyllebeholder	745 m ³
Eks. Gyllebeholder	997 m ³
Eks. Gyllebeholder	1.500 m ³
Eks. Gyllebeholder	4.000 m ³
Bjerringholmvej 1	975 m ³
Bjerringholmvej 12	300 m ³
Ialt	13.017 m ³

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at gylle håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning:

- 21) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.*
- 22) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.*
- 23) *Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.*

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper, er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den tilladte ammoniakafsætning på naturområder i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningsystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er 6.126,8 kg NH₃-N pr år i ansøgt drift. Dette er en stigning i forhold til nudrift på 3.336,5 kg NH₃-N pr år og i forhold til 8 års drift på 4.284 kg NH₃-N pr år, se tabel 8.

Tabel 8. Ammoniakfordampning fra stalde og lagre

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5201,2	925,6	6126,8
Nudrift	2046,9	743,3	2790,3
8 års-drift	1461,3	381,5	1842,8

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur, tabel 9:

Tabel 9. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<u>Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1:</u> Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Maks. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg NH ₃ -N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg NH ₃ -N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg NH ₃ -N/ha/år ved 0 husdyrbrug
<u>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2:</u> Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Maks. totaldeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.
<u>Kategori 3:</u> Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er	Merdeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år, men ikke stille

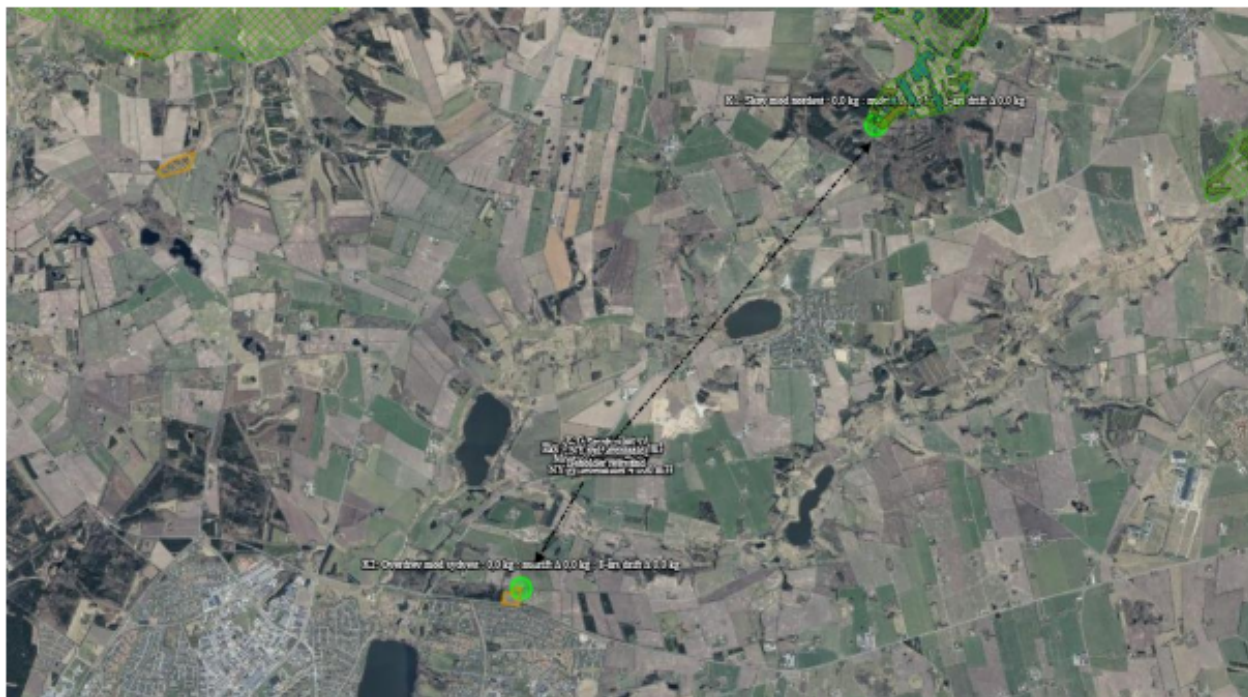
beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

krav om mindre merdeposition end 1,0 kg NH₃-N/ha pr. år.

Kategori 1 og 2 naturområde:

Med hhv. 4,7 km og 1,6 km til nærmeste kategori 1 og 2 naturtyper, vil stigningen i ammoniakemissionen fra produktionen på Røddingvej 20, ikke bevirke tilstandsændringer for de pågældende naturområder, se figur 9.

Figur 9. Kort over kategori 1 og 2 natur

Kategori 3 naturområde:

Afstanden til nærmeste kategori 3 naturtyper er cirka 60 meter, målt fra malkecenteret. Der er tale om et foreløbig registreret overdrev på omkring 1 hektar, hvor mer-belastningen overstiger 1 kg N/ha/år.

Under høringsperioden for udkastet til miljøgodkendelsen fremkom der bemærkninger vedrørende forekomsten af et muligt overdrev øst for den ønskede placering af staldanlægget. En besigtigelse af området i efteråret 2023 bekræftede sandsynligheden for, at der faktisk er et overdrev. Besigtigelsen blev dog vanskeliggjort af årstiden og højden på vegetationen. Luftfotoanalyser og oplysninger om områdets dyrkningshistorie indikerer, at det pågældende område opfylder kriterierne for at blive beskyttet som et overdrev.

Besigtigelsen bekræftede, at strukturerne er til stede. Selvom området ikke fuldt ud opfylder § 3 vejledningens beskrivelse af en "oftest righoldig græs- og urtevegetation med mange sjældne arter," understreges det, at registreringen skal tage hensyn til omlægningshistorikken, og at arealer skal registreres uafhængigt af græsning.

Status som overdrev udgør en foreløbig vurdering af området. Ansøgeren har bestridt, at området er et overdrev. Da ansøgeren formodes at have kendskab til området, og da tidspunktet for efterårsbesigtigelsen ikke var optimalt, er det besluttet at udsætte afgørelsen om "overdrevsstatus" til efter en ny besigtigelse i maj 2024. Den kommende besigtigelse kan føre til, at området officielt registreres som overdrev eller vurderes til ikke at være et overdrev.

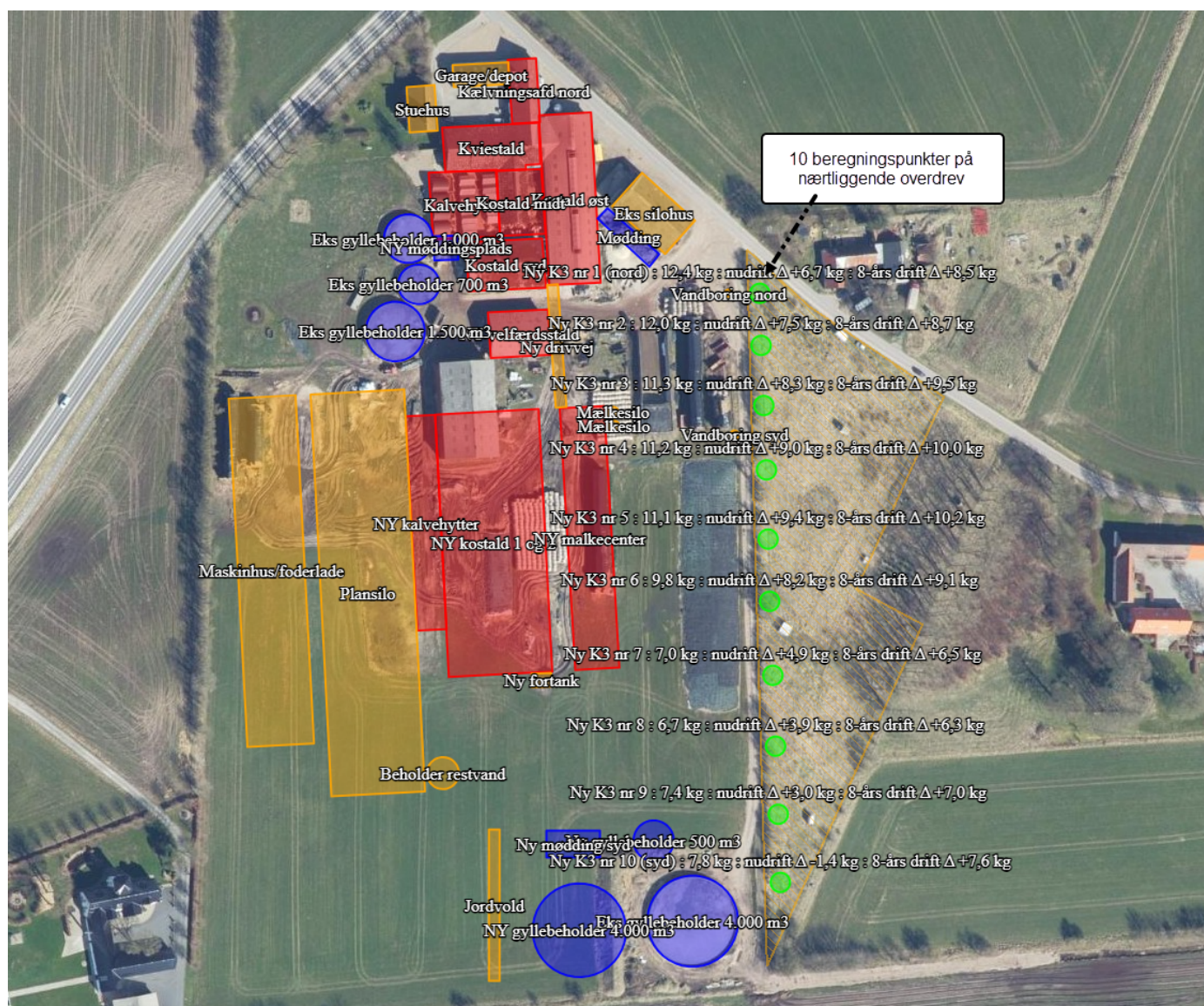
Oprindeligt var der ønske om at placere det nye staldanlæg længere mod øst. Det potentielle nye overdrev bevirkede, at ansøger flyttede projektet længere mod vest for at overholde ammoniakdepositionskravet, selv om overdrevets status afventer besigtigelsen i maj 2024.

Tålegrænsen for overdrev varierer mellem 15 og 25 kg N/ha/år. På grund af den faktiske tilstand, med bl.a. tilstedeværelsen af planter som Stor Nælde, Hundegræs og Kruset Skræppe, vurderes tålegrænsen for det specifikke overdrev at være i den øvre ende. Derfor accepteres en samlet belastning på overdrevet på 25 kg N/ha/år.

Kvælstof-baggrundsbelastningen for perioden 2019-2021 viser 12,5 kg N/ha/år. Det betyder, at totalbelastningen fra hele staldanlægget på Røddingvej 20 maksimalt må udgøre 12,5 kg N/ha/år. Sammenlagt med baggrundsbelastningen resulterer det i en deposition på 25 kg N/ha/år.

På grund af den korte afstand og den usikre afgrænsning af overdrevet tillades beregningspunkter langs læhegnet og der, hvor læhegnets "trækroner" stopper. Placeringen af anlægget har taget højde for dette, således den nordligste del af overdrevet modtager 12,4 kg N/ha/år, mens beregninger syd for dette punkt ligger lavere end 12,4 kg N/ha/år, se figur 9 og tabel 10.

Figur 9. Overdrev øst for ejendommen:

Dermed vurderes det, at ammoniakbelastningen på overdrevet opretholdes på et niveau, hvor der ikke forventes at ske væsentlige ændringer i tilstanden.

Øvrige naturområder ligger i betydeligt større afstand fra Røddingvej 20, og depositionen til disse områder er markant under mindstekravet på 1,0 kg N/ha/år, se figur 10 og tabel 10.

Samlet vurderes det, at ejendommen er beliggende med tilstrækkelig afstand til ammoniakfølsomme naturområder. De påtænkte udvidelser og ændringer på Røddingvej 20 vil derfor ikke give anledning til væsentlige påvirkninger på de omkringliggende kategori 1, 2 og 3 naturarealer.

Figur 10. Kort over kategori 3 natur

Tabel 10. Ammoniak deposition, kategori 1, 2 og 3 natur

Samlet emission: 6126,8 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): 4284,0 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (nudrift): 3336,5 (kg NH ₃ -N/år)			
Oversigt af naturpunkter 							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Ny K3 nr 10 (syd)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	7,6	-1,4	7,8
Ny K3 nr 9	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	7,0	3,0	7,4
Ny K3 nr 8	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	6,3	3,9	6,7
Ny K3 nr 7	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	6,5	4,9	7,0
Ny K3 nr 6	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	9,1	8,2	9,8
Ny K3 nr 5	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	10,2	9,4	11,1
Ny K3 nr 4	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	10,0	9,0	11,2
Ny K3 nr 3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	9,5	8,3	11,3

Ny K3 nr 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	8,7	7,5	12,0
Ny K3 nr 1 (nord)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	8,5	6,7	12,4
K1: Skov mod nordøst	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
K3: Overdrev mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
K3: Hede mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,3
K3: Overdrev mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
K3: Mose mod nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
K3: Overdrev mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,2
K3: Mose mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,3
K2: Overdrev mod sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Kommunen skal vurdere planer og projekter for deres påvirkning af beskyttede områder og arter i Natura 2000-områder. Disse områder og arter er internationalt udpegede, og hvert EU-land er ansvarligt for at beskytte dem mod skader forvoldt af menneskelig aktivitet. EF-Habitatdirektivet fra 1992 pålægger landene at beskytte særligt truede arter og deres levesteder. Bilag IV til direktivet indeholder arter, hvis yngle- og rasteområder er beskyttede, uanset om de er inden for eller uden for Natura 2000-områderne. Lodsejere må ikke skade disse områder, selvom myndighederne ikke har informeret dem om arters tilstedeværelse. Overtrædelser kan straffes efter lovgivningen.”

På nuværende tidspunkt er der 39 dyrearter i Danmark, der er vurderet som særligt sårbare eller truede, hvorfor de fremgår af EU's Habitatdirektiv bilag IV.

Arterne er omfattet af en streng beskyttelse - de må ikke slås ihjel og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. Samtidigt er det lodsejerens ansvar at sikre sig, at driftsændringer ikke skader bilag IV-arters yngle- og rasteområder.

Ifølge Danmarks Miljøportal er der ikke registreret bilag IV arter indenfor en radius af ca. 1,2 km fra husdyrbruget, målt fra centrum af staldanlægget. En gennemgang af offentligt tilgængelige private registre viser heller ikke fund af bilag IV arter nærmere end 1,2 km fra anlægget.

Udvidelsen kommer til at finde sted på arealer der i dag er dyrkningsareal, og ligger i tilknytning til det allerede eksisterende staldanlæg. Projektet vil ikke bevirke, at der fjernes potentielle levesteder, som f.eks. gamle træer og læhegn. Dermed vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget, driften af husdyrbruget og udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke eventuelle bilag IV arter væsentligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakfordampning.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningsystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldene med dyr. Lugt fra opbevaringsanlæg og lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på kortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde.

Nedenstående tabel 11 viser de beregnede geneafstande for lugt. Geneafstanden er et udtryk for den afstand fra staldanlægget til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone, hvor lugten kan betragtes som væsentlig, hvis man er tættere på husdyrbruget end denne afstand. Geneafstanden skal som udgangspunkt overholdes fra landbruget og ud til de omkringliggende, udpegede punkter, se figur 11 og 11a.

Da der i staldene primært er naturlig ventilation, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring stalden, hvorved lugten formindskes.

Herudover vil stalde og foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold, og så lugtgenerne mindskes.

Da ejendommen er beliggende frit og overholder lugtgeneafstandene, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen. Desuden er der ingen tilgængelig teknologi til reduktion af lugtenheder i ventilationsluften fra kvægbrug.

I lugtberegningerne er der ikke indregnet kumulation med et andet husdyrbrug indenfor 100 m af enkelt bolig i landzone eller indenfor 300 m af samlet bebyggelse og byzone.

Af nedenstående tabel 9 fremgår det at lugtgeneafstandene til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med en god margin og det vurderes at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugtgener fra ejendommen.

I området nær ejendommen er der følgende landbrugsejendomme:

- ❖ Batum Hedevej 13
- ❖ Røddingvej 14, 16 og 17

Som det fremgår af lovgivningen, så skal landbrugsejendomme ikke indgå i beregning af lugtgeneafstande fra husdyrbruget. I nedenstående er det dog valgt at beregne til disse fire ejendomme, for at vise at uanset landbrugspligten på ejendommene, så er lugtgeneafstandene overholdt.

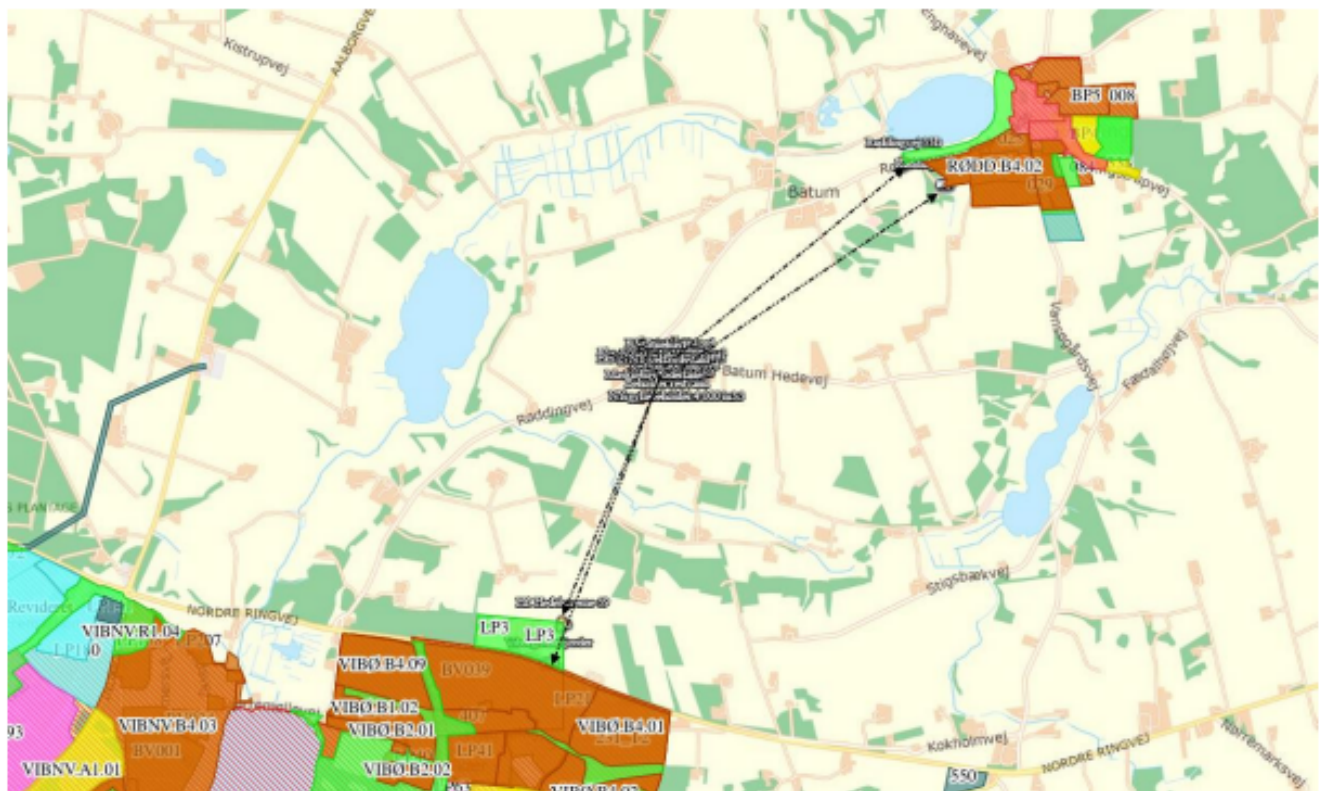
Tabel 11. Oversigt over lugtberegninger i forhold til nabo, samlet bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Batum Hedevej 20 	0	FMK	132,2	132,2	141,2	Ja
LA: Batum Hedevej 13 	0	FMK	132,2	132,2	252,8	Ja
LA: Røddingvej 14 	0	FMK	132,2	132,2	227,7	Ja
LA: Røddingvej 16 	0	FMK	132,2	132,2	658,2	Ja
LA: Røddingvej 17 	0	FMK	132,2	132,2	850,1	Ja
Røddingvej 19 	0	FMK	132,2	132,2	257,3	Ja
Hf. Hedehaveerne 59 	0	NY	446,8	402,1	1675,5	Ja
Røddingvej 33B 	0	NY	446,8	446,8	1830,5	Ja
Rødding By, Rødding 	0	NY	637,2	637,2	1955,6	Ja
Viborg Markjorder 	0	NY	637,2	605,4	1925,3	Ja

Figur 11. Udpegede nabobeboelser

Figur 11a. Udpeget samlet bebyggelse og byzone:

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende forebyggende vilkår omkring lugt:

24) *Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.*

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet. Enkeltbokse med småkalve udmuges hver 2.-3. uge, kalvehytter med mindre kalve udmuges hver 1-2 mdr og kalvehytterne med de største kalve udmuges hver 3.-4. måned.

Konkret sker der bekæmpelse i dybstrøelsesmåtterne med flydende middel i intervaller på 8-14 dage afhængig af vejret i sommerhalvåret. Det vurderes at have en god effekt, da der på ejendommen er minimale fluegener.

Skadedyrsbekæmpelse

Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet. På nuværende tidspunkt varetages det af Anticimex Skadedyrsbekæmpelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne for skadedyrsbekæmpelse fra Skadedyrlaboratoriet, AU, Institut for Agroøkologi skal danne grundlag for niveauet af skadedyrsbekæmpelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kontrol af skadedyr:

25) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af fluer og skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foregår transport til og fra ejendommen med dyr, mælk, foder, husdyrgødning m.v. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver dag. Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler m.v.

Efter passage af gyllebeholderen syd for staldene er der etableret markvej i øst-vestgående retning. Dette for at lette færdslen ud til egne marker mod syd og øst og for i videst muligt omfang at undgå at køre (og genere trafikken) oppe på Batum Hedevej. I figur 12 og 12a ses transportveje til og fra ejendommen samt interne transportveje.

En del af transporterne vil ske på egne arealer og i nærområdet med bl.a. transporter med foder fra marker til plansiloerne og husdyrgødning fra lagertankene til udbringning på markerne.

En stor del af transporterne er med høst/ensilering af grovfoder, hvilket sker over 17-22 dage årligt, hvorved der vil være få dage med en del transporter og øvrige dage hvor der ikke vil være transporter i forbindelse med høst af grovfoder. Det vurderes, at græs vil blive ensileret i 5 slæt i perioden fra maj til oktober over 8 dage, at helsæd vil blive ensileret over 1-2 dage og at majs vil blive ensileret i løbet af 8-12 dage i september/oktober

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage, da hovedparten af transporterne sker indenfor almindelig arbejdstid og da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

I tabel 12 ses de anslåede transporter med traktor og lastbiler til og fra ejendommen. Herudover er der personbilkørsel af medarbejder, dyrlæge og lignende:

Figur 12. Transportveje

Figur 12a. Interne transportveje

Tabel 12. Transporter til og fra ejendommen

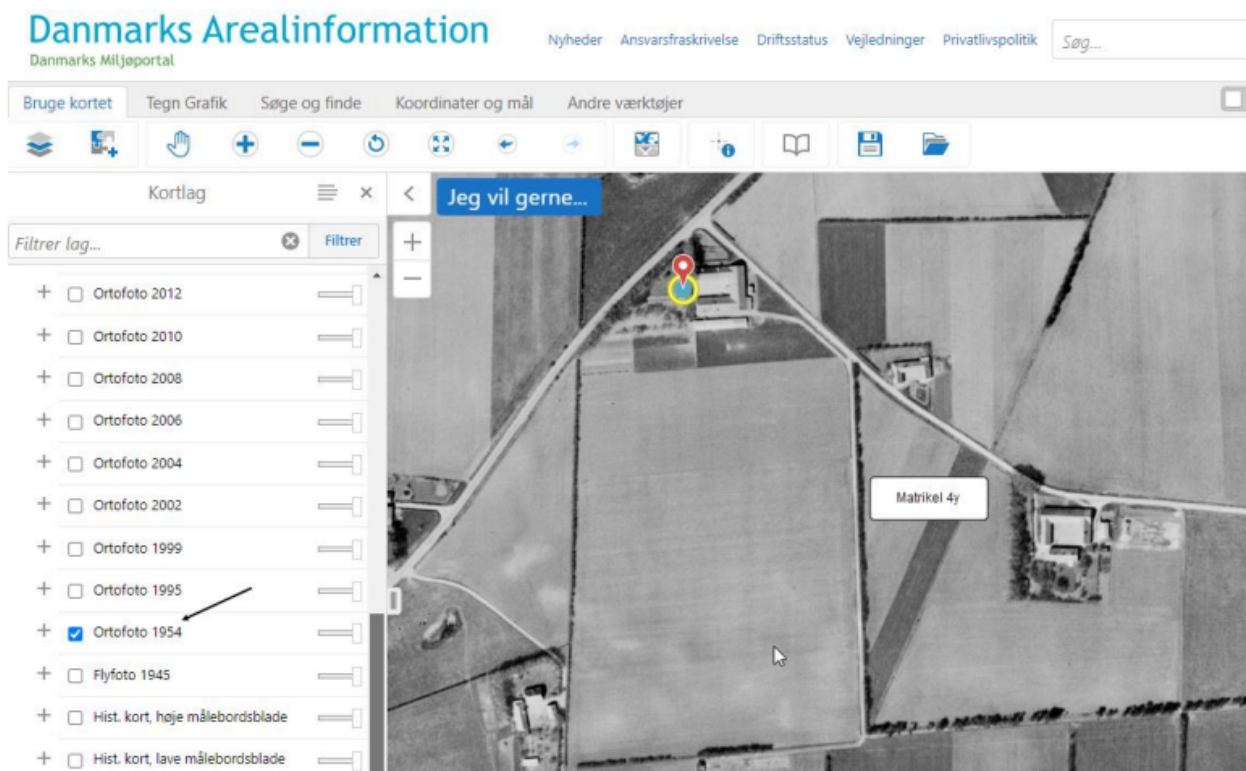
Transporter med:	Nudrift	Ansøgt, anslået	Tidspunkt
Afhentning af mælk: <i>Kommer syd fra Røddingvej og kører bort via Røddingvej til Mammen Mejeri.</i>	183	365	Ca 05. Alle ugens dage
Levering af kraftfoder, mineraler m.v.: <i>Kommer syd fra Røddingvej og kører bort via Røddingvej.</i>	18	24	7-18. Hverdage
Ilægning af foder i plansiloer og transporter med halm: <i>Ca 60% af transporterne kommer via Røddingvej. Heraf går ca 60% nord af Røddingvej og ca 40 % syd på.</i> <i>Ca 25% kommer direkte fra markerne og kører ikke på offentligvej, men vil i en del af transporterne krydse Batum Hedevej for at anvende den sydlige interne markvej. Se kort herunder.</i> <i>Ca 15 % kommer via Batum Hedevej fra øst.</i>	350	700	Primært 7-18 Anslået vil ca 10% ske mellem 18-22. Primært hverdage, men kan også være lørdage, søndage og helligdage. Dette forsøges minimeret mest muligt. Anslået max 5%.
Levering/afhentning af dyr: <i>Ca 50% kommer syd fra Røddingvej og ca 50% nord fra Røddingvej.</i>	28	28	7-18. Hverdage
Afhentning af døde dyr: <i>Kommer fra Røddingvej og kører bort via Røddingvej.</i>	10	15	7-18. Hverdage
Transporter med husdyrgødning: <i>En del af husdyrgødningen afsættes til afgang og disse transporter kører syd af Røddingvej. Fremover bliver det forventeligt ca 200 transporter.</i> <i>Øvrige transporter med husdyrgødning fordeles på samme vis som fodertransporterne.</i>	230	700	200 transporter til biogas 7-18 på hverdage. Øvrige primært 7-18. Anslået ca 10% mellem 18-22. Primært hverdage, men kan også være lørdage, søndage og helligdage. Dette forsøges minimeret mest muligt. Anslået max 5%.
Levering af brændstof: <i>Kommer fra Røddingvej og kører bort via Røddingvej.</i>	6	10	7-18. Hverdage
Afhentning af affald: <i>Kommer syd fra Røddingvej og kører bort via Røddingvej.</i>	12	12	7-18. Hverdage
Andet/diverse:	15	20	7-18. Hverdage
I alt	852	1.874	

Grusvej op langs matrikel 4y:

Som det fremgår af nedenstående kort (Figur 13) hentet via Danmarks Arealinformation, har der været en grusvej op ad matrikel 4y siden før 1954. Årsagen til at der er valgt at hente kort fra 1954 er at disse er de ældste kort af rimelig kvalitet der kan hentes via Danmarks Arealinformation.

Vejen blev forbedret omkring 2016 og er en vigtig intern vej på husdyrbruget og vil fortsat blive anvendt.

Figur 13. Grusvej op langs matrikel 4y

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Som det fremgår af ovenstående, vil transporterne primært foregå af Røddingvej. Der er i forbindelse med de indsendte nabobemærkninger udtrykt bekymring for trafiksikkerheden på Røddingvej. Viborg Kommune kan ikke regulere trafikken på offentlige veje, da kommunen ikke er myndighed på vejnettet. Eventuelle bekymringer skal stiles til politiet, som er den rette myndighed på området.

Der er udtrykt et ønske fra Batum Hedevej 20 om at flytte indkørslen fra Batum Hedevej til Røddingvej. Dette ønske kan ikke imødekommes netop af hensyn til trafiksikkerheden både på cykelstien langs Røddingvej og selve Røddingvej.

Der er ligeledes i de indsendte bemærkninger omtalt en vej, som naboerne Batum Hedevej 20 mener, at ansøger har anlagt ulovligt. Som det fremgår af ortofoto fra 1954 eksisterede grusvejen også på dette tidspunkt, og er dermed anlagt længe før ansøger overtog ejendommen. Vedligeholdelse og udbygning af vejen til nuværende niveau vurderes, at være indenfor grænserne for almindeligt vedligehold af vejen.

Der er også nævnt kørsel tæt på Batum Hedevej 20 på de marker, ansøger dyrker. Viborg Kommune kan ikke regulere på ansøgers ret til at dyrke/køre på egne marker.

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette skal ses i lyset af, at der ikke køres gennem nogen større landsbyer.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg, eller der skal foretages tilsvarende forholdsregler, der sikrer, at spild af gylle ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår til transport

26) Der skal køres hensynsfuldt på den interne markvej langs skellet ind til Batum Hedevej 20.

7.5 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid fra kl. 06-18. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde og afhentning af dyr og mælk.

Støj fra transporter

Støj fra transporter vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og afhentning af mælk og husdyrgødning.

Transporterne vil primært foregå inden for normal arbejdstid kl. 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Fremover vil de daglige transporter med foder primært blive interne på ejendommen, da der kun i begrænset omfang vil blive benyttet markstakke til foder på de omkringliggende marker.

I den daglige drift benyttes der ikke transporter på offentlig vej, da dette kun er transporter til og fra ejendommen med mælk, foder og lignede

Støj fra øvrige kilder

I forbindelse med malkeanlægget er der vakuumpumper og kølemaskiner til mælkekølingen. Vakuumpumperne bliver placeret inde i bygningen og kølemaskinen udenfor bygningen. Da maskinerne er støjsvage, vurderes det, at de ikke kan høres udenfor ejendommens areal. Hertil skal det bemærkes, at der mellem det kommende malkecenter og nabobeboelse på Batum Hedevej 20 bliver etableret en støjvold.

Der benyttes spuleslange til rengøring. Da arbejdsopgaverne sker over en kort periode og primært inden i bygningerne vurderes det, at det ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

Der er ikke kornvalse på ejendommen.

Støj fra fodring:

Foderblanding sker dagligt i tidsrummet fra kl. ca. 06-22. Det vurderes, at der skal laves 4-5 blandinger dagligt, hvoraf 1-2 kan forekomme udenfor almindelig arbejdstid kl. 06-18. Foderet hentes i plansiloen og i foderladen og læsses i foderblander.

Kørslen med traktor og/eller gummiged eller lignende læssemaskine, sker hensynsfuldt med mindst mulig støjgene.

Det vurderes, at det tager ca. 15 min at hente og læsse foderet og ca. 15 min at blande det færdige foder i foderblander.

Siloen tømmes fra nord og da silovæggene og foderet i siloen holder støjen inde i plansiloen og da der er en god afstand til omkringboende, samtidigt med at der er beplantning og foderlade/stalde mellem plansiloen og omkringboende, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener ved omkringboende.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde og afhentning af dyr og mælk.

Alle de fastsatte støjniveauer bliver overholdt ved den daglige drift på ejendommen, som beskrevet herover. For at vise ekstra hensyn til nabobeboelsen på Batum Hedevej 20 vil der desuden blive etableret en støjvold, som vist og beskrevet på side 27 og 28.

På baggrund af bemærkninger vedr. støj i forbindelse med nabohøring er der blevet udarbejdet et støjnotat, som viser, at alle støjniveauer overholdes for alle arbejdsopgaver på husdyrbruget. Støjnotatet er vedlagt som en selvstændig pdf-fil til dette dokument.

Rystelser og vibrationer

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

På husdyrbruget findes der kompressor, håndværkstøj og lignende. Disse medfører ikke rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med nabohøringerne er der udtrykt bekymring for støjgener efter udvidelsen på Røddingvej 20. På baggrund af dette, er der udarbejdet en "Beregningsrapport - Ekstern støjkortlægning", der er vedlagt som en selvstændig pdf-fil til dette dokument.

Beregningerne er udført i overensstemmelse med den nordiske beregningsmetode for ekstern støj, som er godkendt af Miljøstyrelsen og beskrevet i vejledning nr. 5/1993, med titlen "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". EDB-beregningsværktøjet SoundPLAN version 8.2, opdatering: 20. juni 2023, er blevet anvendt som det primære værktøj til disse beregninger.

Beregningerne viser, at husdyrbruget efter udvidelsen overholder de fastsatte støjgrænser, som ses i nedenstående vilkår 26.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol vedr. støj:

27) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, og der er sket væsentlige ændringer i driften på Røddingvej 20 i forhold til "Beregningsrapport - Ekstern støjkortlægning", vil kommunen, på ejers regning indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes. Vejledningens afskæringskriterier er følgende: Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	<i>Klokken</i>	<i>Referencetidsrum</i>	<i>dB(A)</i>
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45

Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støv fra foderhåndtering

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på omkringboende pga. den lave støvmængde.

Støvgener ved høst

Der vil være mindre støvgener ved høst og ilægning af foder i lager, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på omkringboende pga. den forholdsvis korte periode som arbejdet foregår i.

Støv fra husdyr

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang der opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår omhandlende støv:

28) Opbevaring og håndtering af landbrugets foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt landbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

7.7 RENGØRING

Efter hver malkning afvaskes malkeanlægget og opsamlingspladsen rengøres.

Der er daglig oprydning i stalde og foderopbevaring. Foderbordet fejes hver dag, og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

Vand fra rengøring af malkeanlægget og staldanlægget ledes til gyllesystem, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg kommune vurderer, at den beskrevne rengøring vil minimere evt. lugt- og fluegener på ejendommen.

7.8 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lys i staldene

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Herudover er der vågelys i kostaldene, så dyrene kan orientere sig.

Lyset i staldene er slukket om natten og det vurderes, at vågelyset ikke vil være til gene for omkringboende.

Udendørslys

Der bliver ikke opsat udendørslys på ejendommen og der er ikke eksisterende udendørslys.

Da der ikke er belysning udenfor bygningerne om natten vurderes det, at omkring boende ikke vil blive generet heraf.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke udendørs lys på husdyrbruget om natten, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Viborg Kommune vurderer, at vågelyset i staldene ikke vil være til gene for omkringboende eller trafikken i området.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for de landskabelige hensyn.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, såfremt ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. Et husdyrbrug skal derfor vælge et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, når der foretages udvidelser.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugerne, bidrager til, at målet for faldet i ammoniakfordampningen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, som ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, via mindre baggrundsbelastning af denne.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø. De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringningsteknologi
- Foderteknologi
- Management

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

For anlægget (husdyrhold, stalde og lagre) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 6.318 kg NH₃-N/år.

Ansøgningen viser, at det ønskede dyrehold forårsager en ammoniakfordampning på 6.127 kg NH₃-N/år, hvilket er lavere end kravet, da den nye gyllebeholder overdækkes af hensyn til evt. lugtgener som et frivilligt tiltag. Se nedenstående tabel 13. Det kan derfor konstateres, at kravet til BAT for ammoniakfordampning er overholdt.

Tabel 13. Krav til maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbruget

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5201	1117	6318
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5201	926	6127
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	191
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

På MST teknologiliste findes følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på husdyrproduktioner med kvæg:

- ❖ Faste dræned gulve
- ❖ Svovlsyrebehandling af kvæggylle

De nye kostalde etableres med fast drænet gulv, hvilket er BAT-gulv. Herudover etableres der dybstrøelse, hvilket også er BAT-gulv.

Svovlsyrebehandling (forsuringsanlæg) af kvæggylle i de nye kostalde er fravalgt, da der etableres fast drænet gulv, hvorved der udelukkende kan ske forsurening i tværkanaler, hvilket vurderes økonomisk uproportionalt.

Svovlsyrebehandling af kvæggylle i de eksisterende kostalde med spaltegulv er fravalgt, da det vurderes at være praktisk uladsiggørligt at eftermontere gylleforsuringsanlæg samtidigt med, at det vurderes økonomisk uproportionalt i et ældre staldanlæg.

Herudover skal der afsættes husdyrgødning til biogasanlæg for derved at bidrage til grøn energi. Svovlsyre i husdyrgødningen er uønsket i biogasanlæg, da det kan ødelægge processerne.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gyllebeholdere er stabile beholdere lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10. år bliver kontrolleret, for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der føres logbog over gyllebeholdere med naturligt flydelag.

Det vurderes, at den daglige håndtering og opbevaringen af husdyrgødning ikke vil medføre en miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand og at omkringboende ikke bliver væsentligt generet af lugt eller fluer fra husdyrgødningen.

Bedste tilgængelige teknik for udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler og foregår efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i afgrøderne eller nedfældes/forsures forud for etablering af vårsæd og i græs.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Det vurderes, at eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossent eller snedækket areal.

Bedst tilgængelige teknik vedr. fodring

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres og der vil dermed være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

Bedst tilgængelige teknik vedrørende daglig drift og management

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne og samtidig tager hensyn til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reducere vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Med primært naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket system. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at landbruget overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor fodring, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i de foregående afsnit, lever op til BAT for management (godt landmandskab).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedrørende BAT:

- 29) *Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen udfører ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller der tilkaldes service.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne ”Godt Landmandskab” således, at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet, og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a., at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcespild eller punktforurening.

9.1 DOKUMENTATION

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Mark- og gødningsplaner
- Slagteri- og mælkeafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat samt for den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Pga ejendommens placering med Røddingvej mod vest, Batum Hedevej mod nord og naboskel mod øst er den valgte placering af staldanlægget, syd for det eksisterende staldanlæg, den naturlige udvikling af husdyrbruget.

I forbindelse med projektering af udvidelsen af husdyrbruget er det blevet overvejet om der var andre muligheder for placering af staldanlægget. Den eneste anden placering der kunne være mulig, er på marken på den nordøstlige side af Batum Hedevej. Denne placering blev dog fravalgt, da det vurderes uhensigtsmæssigt at etablere et nyt staldanlæg tæt på nabobeboelsen Batum Hedevej 20.

Helt generelt vurderes det, at det samlede anlæg tager hensyn til omkringboende, naturområder, intern logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse, opfyldelse af dyrevelfærd m.v.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt for driften af ejendommen og for muligheden for udvikling af lokale arbejdspladser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for ophør af husdyrbruget:

30) *Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager husdyrbruget for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning – f.eks. ansøgning om byggetilladelse.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrbrugloven § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 8. april 2024. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 6. maj 2024.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Virkning af klage

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra miljøtilladelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

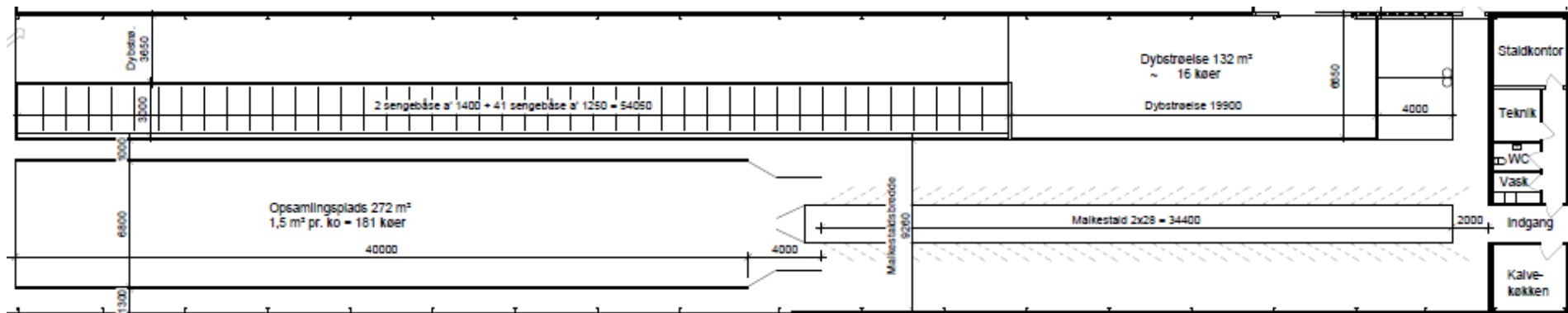

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer:

BILAG 1, TEGNINGER AF DE NYE STALDE

Nyt malkecenter:

Ny kostald:

